

Brasovi Lapok

Ara 5 lei

Péniek
1931 * március 27

Főszerkesztő
Szele Béla dr.

71. szám
XXXVII évtolvom

Ara 5 lei

A kétarcu igazság

Hát ismét módot nyertünk a való életől annak a megállapítására, hogy az általános, axiómaszerű érvényesség felhő-magasságába emelt eszmények, elvek és igazságok mennyire relatívak, mennyire viszonylagosak, különösen a békediktátumok által két táborra osztott Európában.

A Népszövetség és a vele párhuzamos törekvési intézmények évek óta már az unalmasságig hangoztatják a vámfalak lerombolásának és a gazdasági élet összehangbáhozásának a páncsoló szükségességét, a Páneurópa-mozgalom pedig, amelynek élére nem kisebb súlyú politikus állott, mint Briand, elsősorban a vámszövetségben látja közvetlen célkitűzését.

„A Páneurópa-mozgalom célja, — mondja a hivatalos meghatározás, — európai államszövetség és vámközösség. Vámközösség viszont csak olyan államok között lehetséges, amelyek el vannak határozva arra, hogy békében éljenek egymással.”

A világgazdasági válság okairól nemrégiben tartott egyik előadásán Caillaux, a híres francia közgazdász és politikus, kifejezetten sérelmezte Középeurópa és a Duna-medence egykor szinte ideális gazdasági egységének mai szétszakítottságát, amely szerinte egyik fő oka Európa háboru utáni gazdasági életének. Ha Középeurópa mai térképére tekintünk, — úgy mond, — csak az a benyomásunk lehet, hogy a békétárgyalások idején tintába mártottak egy legyet s azzal huzatták meg az új határokat, amelyek mindennel számoltak, csak Európa kollektív gazdasági érdekeivel nem. A néhai osztrák-magyar monarchia területét az önkényes határok feltucatnyi új, apró vánterületre szabdalják, amelyek most kárhózatosan növelik a világgazdaság amugyis szédítő kórosát. Ilyen körülmények között csakis minél nagyobb gazdasági egységek megteremtése lehet a kivezető út Európára és a világ jelenlegi gazdasági kátyujából.

S mindezek után az történik, hogy az első tettet, az első gyakorlati lépést az elméletben százszor, ezerszer megjelölt uton: a német-osztrák vámszövetségi egyezményt olyan megkönyözdéssel, olyan felzudulással fogadta a győztesek Európája, mint még a rappalói német-orosz szerződést sem annak idején, közel kilenc esztendővel ezelőtt. A békediktátumok paragrafus-bástyái mögött reszkető Franciaország és Csehszlovákia rögtön a német imperiaлизmus feléledő rémét látják a Reichs és Ausztria gazdasági összefogásában, közös vánterületében. Német-osztrák vámunio? Első vakmerő, kihívó lépés az Anschluss, az egybeolvasás felé, német Mitteleurópa, „Drang nach Osten”, előretörés keletre és így tovább. A csehek egyenesen toporzékolnak dühükben: ha így megy, megérhetik, hogy Németország megvalósítja a Duna-konfederációt, amelynek tervét Benes sajátította ki magának.

S a cseh és francia sajtó teli szájjal fujja a verki-nótát: sérelem esett a békeszerződésen, szankciókra, legalább is ellenakcióra van szükség. A német-osztrák vámszövetségi egyezmény nem páneurópaizmus, hanem pángermanizmus, a német Mitteleurópa-terv megvalósításának ez az első lépése Páneurópa eszméje ellen van. Közben pedig minden el nem vakult ember látja, hogy Páneurópa megvalósítása csak ilyen uton lehetséges. Egészen természetes, hogy eleinte csak azok az államok foghatnák össze, szüntethetik meg maguk között a gazdasági nacionalizmust, építhetik le teljesen a vámközi falat, amelyek éppen a Páneurópa-elv szerint „el vannak határozva arra, hogy békében éljenek egymással.” Minden olyan lépés, amely nagyobb gazdasági egységek megteremtéséhez vezet, csak üdvözlendő lehet a Páneurópa-mozgalom szempontjából.

Érdekes, hogy még az antant-államok sajtójának tárgyilagosabb része is kénytelen elismerni a német-osztrák gazdasági összefogás jogosultságát, sőt helyénvaló voltát. A bukaresti liberális „Indépendance Roumaine” például ezt írja vezércikkében: „Milyen kifogás emelhető a német-osztrák vámunio ellen? Igazuk van. S egyszerűen azt feleltetik: tessék, kövessek példánkat! A pángermanizmusnak ez a tértörődés nem tértörődés egyben a Páneurópa-eszmének is? Az egyikkel való szembehelyezkedés nem elítélés-e a másikkal is? Ime, a

borzalmas dilemma, amelybe az európai diplomácia sodródott.”

A francia és cseh politika valójában elítéli magát a Páneurópa-mozgalom is, amikor szembehelyezkedik a német-osztrák vámegezménnyel. S itt bujlik ki a szög a zsákból. Franciaországnak, Briandnak, csak addig kedves Páneurópa, amíg remény van rá, hogy francia hegemonia alatt jöhet létre. Ugyanígy áll a dolog Csehszlovákiának a Duna-konfederációt illető magatartásával is. Szerintük csak akkor

Nő az indokolt elkeseredés

Utcai tüntetést terveznek a kolozsvári rokkantak és nyugdíjasok

Az adóhátralékok után 16 százalékos késedelmikamatokat szednek, a nyugdíjakat azonban minden ellenszo gátlatás nélkül hónapok g tartják vissza

Kolozsvár, március 25
A kolozsvári rokkantak és nyugdíjasok ma, szerdán délelőtt 11 órakor rendkívül szenvedélyes és elkeseredett hangú gyűlést tartottak s testületileg összegezték azokat a sérelmeket és méltánytalanságokat, amelyeket a nyugdíjak hónapok óta késedelmesként kifizetése miatt el kellett szenvedniük.

A gyűlést Juga Jusztin dr. nyitotta meg és rámutatott arra, hogy a kolozsvári rokkantak és nyugdíjasok már régebben

Károly királyhoz fordultak segítségért akit arra kértek, hogy járjon közbe a nyugdíjak kiutalása és folyósítása érdekében. Eddig azonban még semmi intézkedés nem történt a nyugdíjasok javára. Beleuta kapitány a nyugdíjasok többrendbeli sérelmeit ismertette, azt indítványozta, hogy az erdélyi tartományi

A diplomácia iorró kásája

AZ ANTANTNAGYHATALMAK NEM VALLANAK SZINT

a német-osztrák vámszövetségi egyezménnyel szemben
Románia kiari várakozó álláspontján

Bécs, március hó 25.
A német-osztrák vámszövetségi egyezmény továbbra is magas hullámokat ver az európai diplomáciában és közvéleményben, ellene vagy mellette való határozott fellépésre azonban mindeddig nem került sor. A Quay d'Orsay-n

arra az álláspontra helyezkedett, hogy elsősorban Csehszlovákiának és vezetése alatt a kisantantnak kell megmozdulnia,

viszont a kisantant kebelében ezuttal sem dühög az egyetértés. Így aztán az a helyzet, hogy a nagyfotosságu fordulat ügyét csak a sajtó vitatja a különböző szempontok szerint, míg maguk a kormányok hol a Párisban tegnap összeült Pán-Európa-tanulmánybizottságra, hol pedig a legközelebbi népszövetségi ülészkra hárítják a döntést.

Egyedül Benes toporzékol még tehetetlen dühében. A csehszlovák sajtó képviselőinek tegnap tett nyilatkozatában hangoztatja, hogy a német-osztrák vámszövetség súlyos nehézségekbe fog ütközni,

üdvös Pán- és Mitteleurópa, ha Franciaország, illetőleg Csehszlovákia gyámkodik fölötté.

Az a vihar, amelyet a német-osztrák vámszövetségi egyezmény nyilvánosságra jutása az antant-körökben keltett, mindennél világosabban mutatja, mennyire őszinte a győztes hatalmak páneurópas és dunakonfederációs törekvése. És mutatja, hogy mennyire labilisak és relatívak a mai Európa gazdasági és politikai eszményei.

Németország és Ausztria vámközösségbe lépnek. Ez a Páneurópa és Dunakonfederáció jegyében áll. Ha azonban Franciaország, vagy Csehszlovákia mutathatnának fel hasonló eredményt, az aztán a valódi és hamisítatlan Páneurópa és Dunakonfederáció lenne!

főnökséghez 10 tagu küldöttséget menesszenek s így kérjenek utasítást a nyugdíjak kifizetésére. Amennyiben a tartományi igazgatóság sem intézkedne, a rokkantak és nyugdíjasok testületileg rendezzenek tüntetést a pénzügyigazgatóság előtt.

Végül Róna Zsigmond a magyar nyugdíjasok nevében azt fejtette ki, hogy míg a pénzügyigazgatóság 16 százalékos késedelmi kamatot szed az adóhátralékok után, a nyugdíjasok járandóságait teljesen ellenszolgáltatás nélkül tartja vissza hónapokig.

A gyűlés ezután határozati javaslatban mondotta ki, hogy küldöttséget meneszt Moldován Valér dr. tartományi igazgatóhoz és tőle kér intervenciót a hónapok óta visszatarított nyugdíjjárandóságok kiutalására. A küldöttség csütörtökön délelőtt jelenik meg a tartományi igazgató előtt.

pés az európai vámszövetség felé.

Az audienciáról kijövet Kirchholz kijelentette az újságírók előtt, hogy a német-osztrák egyezményt a sajtó általában tévesen magyarázza. Az egyezmény lényegében nem más, mint a kölcsönös preferenciális vámrendszer bevezetése.

Németország ugyanezen az alapon folytatja most a kereskedelmi tárgyalásokat Romániával is, abban a reményben, hogy a tárgyalások ebben a vonatkozásban is megegyezésre fognak vezetni.

Beavatottak szerint a kormány továbbra is megmarad eddigi várakozó álláspontján, mert véleménye szerint az esetleges

diplomáciai fellépés kezdeményezésének a francia, csehszlovák, angol és olasz kormányoktól kell kiindulnia, mint amelyekkel szemben Ausztria különböző kötelezettségeket vállalt. — Ilyenképpen tehát Románia részéről előre semmilyen akció nem várható a német-osztrák vámszövetségi egyezménnyel szemben.

Csunya verekedés a kamara folyosóján

Bukarest, március 25. Lázár
Az a marakodás, amely a kormánypárt két máramarosi frakciója között régóta dúl, csunya incidensben robbant ki a kamara tegnapi ülésén.

Miután László Dezső magyarpárti képviselő

élesen elítélő felszólalásban tette szóvá a nagyváradi és marosvásárhelyi magyarelleness inzulatusokat és kérdést intézett a belügyminiszterhez, milyen intézkedéseket szándékozik fogadtatni a zavargó elemekkel szemben, Biltiu Dancus máramarosi képviselő tiltakozik ama mód ellen, amellyel Lázár Illés képviselő és csoportja megvonták Máramarosziget városától a mozikoncessziót s az Astra kőpenyege alatt a saját céljakra aknázzák ki. Az Astrának kötelessége volna a koncesszió fejében jövedelme bizonyos százalékát átengedni a városnak, de ezt sem teszi meg.

Felszólalása után Biltiu kiment a folyosóra, ahol

Lázár Illés sértő szavakkal rontott neki,

mire Biltiu segédekkel küldött a büffébe távozott Lázárhoz, majd maga is odament. Amikor Lázár meghallotta, hogy Biltiu provokáltatja, felugrott és a következő szavakkal: — „Ha Biltiu párbajozni akar, hát legyen is oka rá!” —

többször arculütötte máramarosi képviselőtársát. Biltiu sem maradt télen: székét ragadott és azzal támadt Lázár-ra,

amikor pedig a közbenállók kicsavarták kezéből a székét, ököllel sujtott Lázár arcába. A büffében levő kormánypárti vezetőférfiak megbotránkozva szólaltak meg a verekedő máramarosiakat és különösen heves szemrehányásokat tettek Lázár Illésnek, aki kvesztora a kamarának és ezzel a tisztségével nem egyeztethető össze turbulens magatartása.

Erre Lázár Illés viszarohant az ülésterembe, ahol éppen a munkanélküliek tízmilliói rendkívüli segélyéről szóló törvényjavaslatot tárgyalták és Mirescu szociáldemokrata képviselő beszélt. Lázár, félbeszakítva Mirescut, bejelentette, hogy incidense ebből kifolyólag támadt és lemond kvesztori tisztségéről.

Közben a kamara százhuszonhárom szavazattal negyven ellenében megszavazta a gabonaértékesítésről szóló törvényt, utána pedig azt a tízmilliói rendkívüli hitelt is, amelyet Hatieganu munkaügyi miniszter a munkanélküliek segélyezésére kért.

APPONYI PÁRISBAN

Páris, március 25.

Politikai meggyőződés, nemzetiségi kérdés és diplomáciai udvariasságon túl, Apponyi Albert olyan egyéniség, aki kivétel nélkül bárhova megy, bárhol veszi fel a szót, csak bámuló tisztelet veszi körül.

Ez a lelkes csodálat mutatkozott a „Nemzetközi Diplomáciai Akadémia” által rendezett konferanszon, ahol Apponyi gróf beszélt a „A mai internacionális kornak megfelelő államférfi típusáról”.

Főleg a diplomáciai karhoz tartozó hallgatóság előtt, Apponyi magas színvonalú, mély tartalmú és gyönyörű szónoki készséggel előadott francia beszédében a hajdani imperialisztikus törekvésű államférfival a mai modern államférfit állította szembe. Aki, aki *bonyodalmak* megteremtése helyett, a *világbeke* megteremtésére és a háború gondolatának kiküszöbölésére fáradozik. Apponyi felállított tézisében a nagyhatalmak vezetői iniciatívájára utal, mint akik leginkább tudnak utat mutatni a kis államoknak. Apponyi, ha nevet nem is említ, de tisztán érezni, hogy a modern béke-teremtő államférfi definíciójában Brianja gondol. Vajjon ez a modern államférfi veti fel a kérdést, rosszabb hazafi lesz, mint az imperialisztikus volt? Nem hiszi; sőt úgy véli, hogy *becsületesebb*, meggondoltabb lesz. Mert elsősorban igyekezni fog népeinek előnyeit biztosítani szociális szempontból és óvni őt a háborúval kapcsolatban kifejtő, hogy az eljövendő háború esetén, vége lesz a nemzeti és a katonai dicsőségnek. Technika és gáz. — Ezek lesznek a hadvezérek.

Apponyi szavai, a francia nyelv hajlékony szolamában, külön emócióval csengenek, mikor Magyarországot evokálja. „Az én nemzetemnek, — mondja — örök-ké az volt az ideológiája, hogy a nemzeti ideál és az igazságos szellem közötti szinthezist megtalálja.”

Az ősz szónok beszéde végén őszinte ünnepeltetésben részesül. Rendjeles urak gratulálnak neki és ő élénken vált szót velük.

De csudálatos ruganyossággal, frissen és lendülettel beszélt a „Diplomáciai Akadémiai” előadása utáni napon a párisi „Magyar Házban”. A párisi magyar kolónia színe-jáva kivonult erre az eseményre. Kicsi iskolás gyerekek nemzeti szalagosan, kiöltözve, állottak fenn az emelvényen és a Hymnusz elénekklésével fogadták a kegyelmes urat, akinek szikár magas alakja, jellegzetes fehér szakállja szinte biblikus megjelenésének hatott.

— Sulyos megpróbáltatások sorát éljük — kezdi szavait. És Apponyi gróf kiméletlen őszinteséggel beszél az általános világhelyzet rossz fordulatáról a gazdasági helyzettel kapcsolatban.

— A gazdasági bajok lényegén, csak a nemzetek közötti konföderáció segíthet. Ezen a téren pedig szerencsére mutatkozik, ha bár csigalépésben is, valami javulás. Ha ugyan jelenleg Genfben széjjel is huztak az egyes érdekek, most mikor a földművelésügy égető fontos problémáin nem tudtak megegyezni, azonban legilletékesebb helyekről vett értesüléseim szerint, ezt a gazdasági egyezményt itt Franciaországban feltétlenül újra szóvá fogják tenni.

Majd rátér az általános külpolitikai szituáció jellemzésére.

Apponyi gróf beszéde után hatalmas tapsvihar zúgott fel. Nehezen sikerült a közlebe jutnom. „Mit üzen Kegyelmes Ur Erdélynek? — kérdelem.

— Az általános helyzetre nem mondhatok egyebet, mint amit itt elmondtam. Külön üzenet pedig? *Üzenet csak akkor ér valamit, ha az jó; ha nem mondhatunk semmi jót, akkor nem ér semmit az üzenet.*

Ebből is lehet érteni.

Mándy Ilona.

Megnyit! Ssz. 269 Uj szálloda!
NEW-YORK
BUKAREST, CALEA GRIVITEI 143
(a Gara de Nord mellett)
és „HOTEL MARNA”, Buzești 3.
Egyágyas szobák 100—120 lejig kétágyas szobák 140—160 lejig, beleértve az összes illeteket. Modern kényelem, központi fűtés, meleg és hidegvíz, minden lakosztályban parkett, előzékeny kiszolgálás.
A tisztviselő és utazó uraknak engedmény.

Tűzriadalom

A színészek égő kulisszák között játszottak tovább, hogy a közönséget megnyugtassák

Belgrád, március 25.

A belgrádi nemzeti színház keddi esti előadását izgalmas tűzriadalom zavarta meg. Előadás közben a kulisszák, valószínűleg egy eldobott gyufától tüzet fogtak. A zsufolásig megtelt

nézőterén a közönség soraiban pánik keletkezett s az emberek egymást lökdösve, taszigálva,

tódultak a kijáratok felé. Az irtózatosságtól multusban egy fiatal diák lélekjelenléte mentette meg a veszedelmes helyzetet.

— Miért ez a fejvesztett rémület? —

Schochmann Márton ékszerész kezében van Schreiber sorsa

Schreiber tegnap sirt a vallomásánál

Budapest, március 25.

A rendőrségnek ma sikerült előállítania azt a Klauzál-téri ékszerészt, akinek fényképét Nagy Mária csókolgatta. Tudvalevő, hogy — vallomása szerint — ez a látvány dühösítette fel Schreibert annyira, hogy kedvesét megfojtotta.

Az ékszerész egy Schochmann Márton nevű fiatalember. Kihallgatásának eredményétől függ most már, hogy a vizsgálát

előre megfontolt szándékkal, vagy pedig csak hirtelen felindulásban elkövetett gyilkosság büntetésében fogja-e büntölni a bíróság Schreiber Tamást,

akinek sorsa ilyenformán — legalább is

kiálotta minden lármát tulharsogva. — Hiszen a tűz a darabhoz tartozik!

A közönség erre megnyugodott és ismét elfoglalta helyét, a színészek pedig

a lángoló színpalak között tovább játszottak, mintha a tűz valóban csak a darabhoz szorosan hozzátartozó effektus lett volna.

Közben a színházi tűzoltók teljes készséggel láttak munkához s néhány pillanat alatt elfojtották a tüzet s elejét vették a nagyobb szerencsétlenségnek.

—————

ebben a pillanatban — Schochmann Márton kezébe van letéve.

Schreiber kihallgatását Laky detektív-főnök egyébként tegnap tovább folytatta. Schreiber elmondotta, hogy Nagy Máriától két évvel ezelőtt kisfia született, aki azonban vörhenyben meghalt. Vallomásának ennél a részleténél az egyébként cinikusan viselkedő Schreiber

meghatottság fogta el és elsírta magát.

Nagy Mária gyilkosa általában sokban hasonlít Erdélyi Bélához. Schreiber is pokoli nyugalommal vall és állandóan mosolyog.

—————

Meghiúsultak a béketárgyalások Nagyváradon,

a magyarság és a nemzetipárti vezetők között

Háttérben dolgozó urak korbácsolják a diákság hangulatát

Nagyvárad, március 25.

Nagyváradon hetek óta megdöbbentő események zajlanak le. Az atmoszféra annyira gyűlékonyá vált, hogy a határmenti magyarság rettegve gondol a holnapra, ha nem sikerül megteremteni a politikai békét a Magyar Párt és a hatalom urai között.

Ennek a mai áldatlan helyzetnek a következménye minden visszavonás és a botrányok növekvő sorozata. A román diákság hangulatát olyan

a háttérben dolgozó urak korbácsolják akik ezt a luxust könnyen megengedhetik maguknak. Az utcai események csak külső színtörvényei a megmérgezett levegő hatásának.

A kormány Nagyváradra küldte dr. Crisan alminisztert, hogy csináljon rendet és teremtsen meg a békét. Nagyváradon tíz év óta nem volt annyira felbomlva a társadalom békéje, mint az utolsó hetekben. Román oldalról dr. Kövér Gusztávot jelölik meg, mint a mai helyzet felidőzőjét, akinek vállalnia kell a történelemért és a történelemért s felelősséget.

Ugyanakkor azonban elfelejtkeznek róla, hogy

minden megnyilatkozásuk arcúcsapást jelent a magyar közönségnek szemébe.

Vagy például nem az, hogy dr. Kotzó Jenőt, a Magyar Párt elnökét mondva csinált ürügyekkel kitisztították a bihari megyeházáról, ahová a választók tízezreinek bizalma küldte.

Ilyen helyzetben kezdődtek meg a tárgyalások dr. Crisan alminiszter vezetésével a magyar párti vezetők és a nemzeti párt között. A tárgyalások folyamán román oldalról azt a koncessziót tették, hogy

hajlandók dr. Soós Istvánt, a megválasztott, de helyére még nem engedett alpolgármestert második alpolgármesternek elismerni.

Mindkét oldalról tették koncesszióik. de értesülésünk szerint a békés megegyezést még nem sikerült megkötöni. A tárgyalások azonban nem szakadtak meg és úgy lehet, hogy az elfajult állapotokat mégis sikerül lefékezni. Nagyvárad dolgozó polgársága békét akar, egy amugyis sorvadó város életét ne bénítsák meg azzal, hogy a politikát — magukról megfeledkezett emberek — kiviszik az utcára.

—————

SCHERINGER HADNAGY KOMMUNISTA LESZ...

Berlin, március 25.

A német belpolitika legújabb szenzációja, a mely lélekeltani szenzáció mindenütt, a német határokon túl is, ahol fasiszmus és kommunizmus szemben állanak egymással. Tehát hol nem?

Hogy megértsük a szenzációt, tudnunk kell, ki ez a Scheringer hadnagy. A B. L. olvasói, ha annak idején ősszel olvasták is a tudósításokat az ulmi nemzetiszocialista katonatisztek peréről, bizonyára nem fognak már emlékezni Scheringer hadnagy nevére, bár a perben egyike volt a háromnak, akik a legnagyobb szerepet játszották a kitért pár évi várfogságra elítélt a lipcei birodalmi bíróság, államellenes magatartása abban nyilvánult meg, hogy néhány társával a nemzetiszocialista eszméket terjesztette a német hadseregben s a tisztek között nemzetiszocialista sejteket igyekezett megszervezni, melyeknek legalább is az a szerepe lett volna egy nemzetiszocialista fegyveres felkelés esetén, hogy megakadályozzák, hogy a Reichswehr a felkelők ellen felhasználható legyen.

Scheringer hadnagy a legaktívabb volt talán

a három nemzetiszocialista tiszt közül, beutazta az országot, igyekezett minden hadtestnél kapcsolatokat létesíteni s a perben is öntudattal s lelkes meggyőződéssel képviselte a nemzetiszocialista eszméket s ő volt az, aki a leghevesebb kirohanásokat intézte a kommunisták ellen. A nemzetiszocialista sajtó természetesen harsogóan ünnepelte, heteken át Scheringer hadnagy volt a szélsőjobb oldal hőse. Vezércikkek jelentek meg róla s vezércikkek jelentek meg róla. Még egy hét előtt is...

S tegnap egy hosszú nyílt levél ugyanezen Scheringer hadnagytól, a Rote Fahne első oldalán, melyben bejelenti, hogy ott hagyja Hitler s belép a kommunista pártba...

A levél a Gollnow erődből keletkezett, ahol Scheringer hadnagy várfogságát tölti:

„Mi, s velünk a nép széles tömegei azt hittük, hogy eszméinket a Német Nemzetiszocialista Munkáspártban valósíthatjuk meg. — Aki azonban ma összehasonlítja a nemzetiszocialista vezérek gyakorlati politikáját radikális frázisaikkal, meg kell állapítania, hogy cselekedeteik éles ellentétben állnak azzal, amit beszélnek s amit irnak s amit mi tőlük elvartunk.” S kilenc pontban összefoglalja, hogy hol

árulták el a nemzetiszocialista vezetők a párt alapelveit: végérvényesen letettek a szocializmusról, szentté avatták a magántulajdont, bel- és gazdaságpolitikában a kapitalisták érdekeit védik a munkásokkal szemben, egy kapitalistának meg nem görbítették a háját, ellenben terroristák szervezték meg a munkásság ellen, stb.

Aztán bejelenté a lépését a kommunista pártba, mely egyedül képviseli, mint a nyílt levélben írja, a munkásság érdekeit, az egyetlen igazi antikapitalista párt.

Hogyan lehet magyarázni ezt a hirtelen világnézeti változást, ezt a hirtelen átlendülést a szélső jobbról a szélső balra? Az elhagyott pártívek azt mondják: börtönpszichoza. — A hosszas egyedüllet kétségbeesése. Bajosan. Hiszen Scheringer hadnagy még három héttel ezelőtt szabadságon volt s Hitlerrel tett látogatást. Igaz, hogy ez a látogatás elvi jelentőségű volt s bucsulátogatás lett belőle. Mert azt kérdezte meg Scheringer hadnagy a vezértől, hogyan egyeztethető össze a nemzetiszocializmus elveivel, hogy az egyik helyicsoport vezére Pommernben, egy földbirtokos birtokán lengyel munkásokat alkalmaz, amikor öt millió német munkás munka nélkül van, azért, mert a lengyel munkás olcsóbb, mint a német. Hitler azt felelte rá, hogy ez ellen nem lehet semmit sem tenni.

Scheringer hadnagy tévedése, hogy komolyan vette a nemzetiszocializmus programjában a szocializmust. Most rájött, a várbörtönből. — Nem egészen egyedül. Ugyanabban a Gollnow erődben jelenleg negyvenkét kommunista újságíró van. S a politikai rabok érintkezhetnek egymással, vitatkozhatnak, olvasnak... Ezt tette Scheringer hadnagy is s egy fél év alatt eljutott Hitlerrel Leninig.

Gyors fejlődés. De jegyzi meg egyik republikánus lap a jobboldal okulására: előreláthatóan ezen a fejlődésen fog átmenni az egész nemzetiszocialista párt. „A fasiszta elnyomás után a polgárháború oda fog kilukadni, ahova ma Scheringer hadnagy. Börze-fejedelem, nyugalmazott generális, nagytőkés uraimék, akik a nemzetiszocializmust pénzzel táplálják, meg fogják megérni, hogy pénzüket rosszul fektették be!”

A polgári lap jóslása helyes nyomon jár s Scheringer hadnagy megtérése gondolkodóba kell, hogy ejtse Németország határain túl is a fasiszma gazdag pártfogóit.

D. L.

Miklós herceg is be- nevezett a budapesti nemzetközi autó- szépségversenyre

Budapestről jelentik: A budapesti városi önkormányzat vasárnap bonyolítja le a rendkívüli érdeklődéssel várt nemzetközi autó-szépségversenyt, az ugynevezett Concurs d'Elegance-ot. Ezen a versenyen a kontinens legelőkelőbb autó tulajdonosai vesznek részt, mégis nagy feltűnést keltett, amikor Grigorea Basile budapesti román követ a verseny rendezőségénél bejelentette, hogy Miklós román királyi herceg is indul a nemzetközi autószepegyversenyen és a tati kilométerversenyen. — Miklós herceg a városi sportkocsijával jelenik meg. A kocsit 250 lóerős motorral van ellátva s bizonyára biztos eséllyel indul a versenyen, mert ilyen előkelő és megregrága amerikai márkájú autó még ne mis volt Budapesten. A tati versenyen Miklós herceg Steyr sportkocsival indul.

Halálos izzasztó-kura

Kassa, március hó 25.

A biztos hatású és csallhatatlan házi gyógymódok nem mindig hozzák meg a betegnek a kívánt gyógyulást. Az ingyen házi kuruzslás néha a legborzalmasabb tragédiák szülőkévé válhatik. Így pusztult el rettenetes halállal Zadamirszki János kassai földműves is, aki influenzáját orvos és patikaszer nélkül, népies izzasztó gyógymóddal akarta kiküldeni.

Zadamirszki, akit néhány nappal ezelőtt leverte lábáról a tavaszi influenza, elhatározta, hogy jól kiizzadja magát a betegségét. Eppen ezért befeküdt a meleg kemencébe. Szerencsétlenségére nem szült senkinek arról, hogy az izzasztókúrát miképpen szándékozik végrehajtani.

Benn a kemence melegében Zadamirszki elaludt és nem vette észre, hogy a felesége, aki kenyérsütéshez készülődött, közben befutott a kemencébe és annak ajtaját kívülről bezárta, majd elment bevásárolni. Zadamirszkiné hazaérkezése után keresni kezdte a férjét, de sehol sem találta. Csak később jött rá arra, hogy a szerencsétlen embert, aki alapos izzadás céljából feküdt be a kemencébe, megsütötte és szénre égette.

A borzalmas izzasztókúrának híre ment s a csendőrség Zadamirszkinét letartóztatta.

Végre történik valami hasznos is a vasutnál

Nagyobbarányu javításokat határozott el a vezérigazgatóság

Bukarest, március 25.
Ennek az évek folyamán a CFR vezérigazgatósága nagyszabású építkezéseket kezd, illetőleg végez be a vasut teljesítképességének fokozása érdekében. Az új külföldi kölcsönből részből és a stabilizációs kölcsönből még megelő részesedésként fedezve a költségeket, 180 millió lejes befektetéssel kicserélteti a Karánsebes között a vasuti sineket. Ezenkívül befejezik a Brassó-ke-
resztvári vasutvonalat, amelyre az államnak gazdasági és stratégiai szempontokból van szüksége. Végül több vasutvonalat kettősvágányra építenek át és a hi-
dakokat is megkettőzik.

Elűzött Titulescu

Maniu Londonba is ellátogat

Párisban ünnepélyesen aláírták a ratifikált kölcsönegyezményeket. A 60 ezer lejnél kisebb évi jövedelmű magánembereket is védelmébe veszi az új lakbértörvény

Bukarest, március 25.

Ma délből Titulescu londoni követ 10 napos itthon tartózkodása után Buzdugan követségi titkár, valamint Dinu Cesianu párisi követ és Lugosanu volt államtitkár társaságában visszautazott állomáshelyére.

A londoni követ

Párisban találkozni fog Maniuval, aki néhány nap múlva Londonba is ellátogat.

A két politikus ismételt együttléte során részletesen meg fogja tárgyalni a koncentrációs nemzeti kormány problémáját.

ALÁÍRTAK A KÖLCSÖN-EGYEZMÉNYT.

A párisi román követség tegnap délután Potarca földművelésügyi államtitkár és Stanescu, az autonóm jövedéki pénztár igazgatója, mint Románia megbízottjai, másrészt pedig a kölcsönt nyújtó bankcsoportok kiküldöttjei

aláírták és kicserélték a kölcsönszerződés ratifikált okmányait.

Végre a parlament elé kerül

az új nyugdíjtörvény, mely igazságot szolgáltat az erdélyi invalidusoknak

Ujabb hathónapi terminus az erdélyi invalidusok részére, akik még nem kaptak rokkantségélyt

Bukarest, március 25.

A kamarában ma délután osztották szét azt a törvényjavaslatot, mely az erdélyi hadirokkantak helyzetét volna hivatalosan végrehozva rendezni. A háboruban résztvevő erdélyi származású invalidusok szomorú, szinte tragikus sorsáról már többször írt a B. L. Megírtuk, hogy

az erdélyi invalidusok legnagyobb része még ma is sem kap nyugdíjat

és viszont azok, akik valamilyen módon bekerültek a nyugdíjpénztárba, mivel erdélyi származásúak és a volt osztrák-magyar hadseregben szolgáltak, pontosan kétszerese kevesebb nyugdíjat kapnak a régi baktársaiknál.

A törvényjavaslatot nem a kormány, nem a hadügyminisztérium, hanem maguk a képviselők készítették el, hivatalos nyelven szólva a törvény a parlament kezében áll.

És itt érdekesnek tartjuk megemlíteni, hogy ebben az ülésszakban, ahol a kormány a törvények egész légióját terjesztette a parlament elé, az igazán közhasznú és a széles rétegeket érdeklő törvények, mind a parlament kezében állnak, mind a kamaráé. Csak néhányat említenek meg ezek közül: az állampolgársági törvény, az új lakbértörvény, a választási törvény stb. mind parlamenti kezében áll.

Az erdélyi nyugdíjasok jogainak elismeréséről szóló törvény, mely „az osztrák-magyar hadseregben szolgált harcosok nyugdíjaztatása” címet viseli, egyetlen paragrafusból áll:

Az 1929. évi nyugdíjtörvény érvényét kiterjesztjük a volt osztrák-magyar hadseregben szolgált tisztokra, továbbá az alacsonyabb rangú tisztokra, feltéve, ha azok román állampolgárok, ha a román hadsereg tartalékosai, vagy egészségügyi állapotuk a háború következtében rosszabbodott meg. Ezekre nézve háborús időnk 1914 július 28-tól 1918. november 1-ig terjedő idő számított. Azok a tisztok, akik nem felelnek meg a fenti követelményeknek, nem vizsgálattak meg katonaszolgálatból, nem vették be a román hadsereg tartalékába, vagy visszautasításban részesültek, esetleg kérvényeik még nem nyertek elintézt.

A törvény életbeléptetésétől számított hat hónapon belül a hadügyminisztériumhoz intézett kérvényükben kérhetik rokkantságuk megállapítását.

A hadügyminisztérium a kérvény beadásától számított egy hónapon belül megtartja az orvosi vizsgálatot, konstatálja a rokkantságot, újabb egy hónapon belül pedig megtörténik az invalidusnak a nyugdíjállományba való felvétele. A nyugdíjasok nyugdíjilletékeiket azon időponttól kezdve kapják, amikor megállapították a rokkantságukat. Ha pedig ez

még nem történt volna meg, azon naptól kezdve kapják nyugdíjilletékeiket, mikor rokkantságuk megállapítását kérték.

A különböző „spor”-okat 1930 január 1-től kezdve élvezik.

MEMBERETVAKRÉM
ELŐNYEI
BŐSÉGES HAB-KIMÉLT A PENGÉT
HIGIENIKUS — GAZDASÁGOS
MAGYEN MINTADARAB KAPHATÓ AZ ÖSSZES
SZAKSZETLEKTEL
PRÓBALJA KI, HOGY MEGGYŐZŐDHESEN
VÉZÉRKÉPVISELET: M. MARGULIUS BUCUREȘTI, SMARDAN

Megfelelő ápolás hiányában öregszünk !...

Maradjunk a Simon-crémhez hűek, hogy fiatalok és szépek legyünk. Ezen krém megrendíthetetlen világsikere biztosítja a hatást. Ez a nem zsíros és nem száraz, hanem kívánság szerint nyulékony krém puhává, gyöngévé teszi a bőrt és az arcszínnek fiatalos üdéséget nyújt.

Simon Puder és Simon Szappan használata nélkülözhetetlen a siker érdekében.

CRÈME SIMON
PARIS

A kolozsvári kávéosok és vendéglősök a tartományi igazgatósághoz fordulnak panaszaikkal

Kolozsvár, március 25.

A kolozsvári kávéosok és vendéglősök szindikátusa kedden délután közgyűlést tartott, amelyen az évi jelentéseket Szirmai Károly főtitkár ismertette. Ugyancsak ő hívta fel a közgyűlés figyelmét arra a pénzügyminiszteri rendeletre, amely

a falusi italmérési engedélyeket elko-
bozza és új árverés alá bocsátja a jövő hónap folyamán.

A kávéosok és vendéglősök egyébként a készülőfélben levő szeszmonopólium is súlyos veszedelemmel fenyegeti, amelyeket még idejében ki kell védeni.

Megoldódott a hasfelmetsző Jack rejtélye

London egyik legelőkelőbb orvosa volt a tömeggyilkos

London, március 25.

Évtizedekkel ezelőtt történt borzalmas bűntudat sikertől most részben tisztázni Londonban. Az úgy annakidején egész Európát izgalomban tartotta.

Jack, a hasfelmetsző bűntudat volt ez, aki után 1888 áprilisától egészen novemberig hiába kutattak az egész londoni rendőrszolgálat.

A napokban Leicesterben 81 éves korában meghalt James Lee, aki annakidején közismert spiritiszta volt és barátjának hosszú évekkel ezelőtt átadott egy borítékot azzal az utasítással, hogy halála után hozza nyilvánosságra a tartalmát.

A borítékot felbontották és a levélben az állt, hogy az 1888-as év titokzatos gonosztevője

Jack, a hasfelmetsző nem volt más, mint a londoni Westendben lakó tekintélyes orvos, aki időnkint örültségi rohamot kapott

és rohamai idején követte el a rettenetes asszonygyilkosságokat. A gyilkos nevét

A közgyűlés ezután felsorolta azokat a sérelmeket, amelyek a vendéglők és kávéházak üzletmenetét veszélyeztetik s végül úgy határozott, hogy

a panaszokat memorandum formájában, küldöttség útján juttatják el Moldován Valér dr.

tartományi igazgatóhoz. Ezek után meg-
ejtették a tisztújítást, amelyen továbbra is a régi vezetőséget bízták meg a szindikátus ügyeinek vezetésével. A kolozsvári kávéosok és vendéglősök szindikátusának elnöke tehát továbbra is Décsy László Aurél, ügyvezető alelnöke pedig Ehrlich Ernő lett.

előkelő családjára való tekintettel még most is titokban tartják s azok, akik tudnak a dologról, megesküdtek, hogy a nevet nem fogják elárulni.

Lee részletesen elmondja, hogy 1888-ban víziója volt. Éjszaka egy férfit látott, aki egy nővel együtt lépett be a kapun.

a kapualjban átvágta az asszony tor-
kát és aztán a hasát metszette fel.

Értesítette a rendőrséget, és kiderült, hogy a kritikus időben tényleg történt egy gyilkosság Whitechapelben. Lee még egy másik vízióban is látta a gyilkost. — Később felismerte a villamoson és ismét figyelmeztette rá a rendőrséget. Hosszas sürgetésre volt azonban szükség, hogy a vizsgálatot megindítsák és a titok kiderült.

Az előkelő orvost az örültek házába vitték és a gyilkosságok megszűntek.

Mindezeket az adatokat most a londoni rendőrség felülvizsgálta és helytállóknak találta.

Csöpppek a panaszok tengeréből

Honmentő felírások és rendeletek

Nagyszeben, március 25.

A nagyszebeni németiség körében nagy felzúdulást támasztott pár héttel ezelőtt az a felháborító eset, hogy a szebeni postahivatal egyik alkalmazottja egy század kereskedő továbbításra szánt csomagját visszautasította, mert a rendeltetési hely rajta a románul kívül németül is meg volt jelölve.

Van azonban ennél cifrább dolog is a nevezett postán. Minden ablakban ott a figyelmeztető tábla: Csak románul beszélni! Azonkívül a fal közepén vastag, nyomtatott betűkkel egy tábla, ezzel a felirattal: A román nyelv kötelező! Kötelező, de hát, hogy legyen kötelező arra, aki nem tud románul, de a postán dolgozik?

A postahelyiség más két ablaka közt azonban ott van a postaigazgatóság egy, még különösebb rendelete: „Mintán tudomásunkra jutott, hogy a hivatalnokok közül egyesek, annak ellenére, hogy elég jól beszélnek románul, egymás közt és a közönséggel mégis magyarul beszélnek és mintán ezt csak azért teszik,

mert a román állammal és a román törvényekkel szemben gyűlölettel viselkednek, figyelmeztetjük, hogy a magyarul beszélőkkel, mint ilyenekkel,

figyelmi uton, a legszigorúbban fogunk eljárni.

Szóval, aki magyarul beszél a postán, az már gyűlölettel van a román állam és a törvények ellen. És ezt egy állami hivatal vezetője mondja. De szabad-e ilyet mondani, főképp hivatalos helyen, hivatalos felelősséggel, ha még úgy dühöng is a sovíniszta-

ham?

A vad és fenyegető rendelkezés annál bántóbb a postahivatal részéről, mivel Nagyszebenben sem a rendőrségen, sem a pénzügyigazgatóságon, sem a prefektúrán, sem a bíróságon hasonló honmentő táblák, tilalmak és fenyegetések nincsenek. Miért, hogy éppen annál az intézménynél dühöng ez a türelmetlenség, mely rendeltetésénél fogva internacionális jellegű?

Az őrmester ur

Alsószentmihály, március 25.

Trebancea Petru csendőrmester, aki idáig a közeli Sinfalva lakosságát boldogította, az ottani őrs megszüntetésével, a mi községünk népének szerez nap nap után válogatott örömeiket. A proces-verbálók tömeges gyártásával, melyet nem indokolnak az olyan ártatlan esetek, mint Rusz Partyinée, akit szombaton vásárolt félkiló lisztnek vasárnap történt elvitele miatt teremtett le és jegyzőkönyvetetett, vagy a Szoporean Gligoré, akit egy pakli dohány vásárlása miatt visznek a csendőrségre, a kereskedővel együtt. A Salamon-testvérek aranyosgyéresi kereskedők teherautóját segédszoffor hiánya címén büntették meg. A polgárok tömegeit a legkisebb, látszólagos mulasztásért 500 lejtől ötezer lejig bünteti az őrmester ur, aki barátai ellen azonban nem vesz fel proces ver-
bált. Az is érdekes és jellemző, hogy Alsószentmihályon szigorú ebzárlat lévén, Trebancea őrmester kutyája szabadon jár-
kel, két iskolásgyermekeket meg is harapott. Az őrmester ur egyik barátja, Suciu Joan nyug. csendőrmester, kolléga, akinek korlátolt italmérési joga van, nyíltan árulhat még vasárnap is.

(Minden jog fenntartva.)

— Nehiz halála vót...
— Bizon, szenvedett az idős emberem...
— Aszongyák, egészen összehuzta a görcs... mintha a mireg átjárta vóna.
A jóságos Rozi szédültén nézett rá. Vajjon mit akar ez? Meg tudott valamit? Ugy érezte, forog vele a világ.
— Nono, miket nem beszílsz! — dadogott zavarodottan.
— Csak úgy mondom... mert annyit kinlódott...

Másról kezdett társalogni s végül nyugodt hangulatban váltak el egymástól. De a sejtések motoszkáltak benne.
Összevászorolt egy csomó légyapírt és kísérletezni kezdett. Ugyanazon az uton haladt, amelyen Fazekasné. Két tyukot áldozott fel, azután sor került a macskára. Először tejbe öntötte az arzén oldaleléket és odacsalogatta a cicát:
— Pssz... pssz! Cic... cic... Pssz...
De a macska nem nyúlt az ételhez. Finom szaglásával megérezhetett valamit. Erre májat áztatott be az arzénlébe. Az állat husz perc alatt elnyult a földön.

zMajorarcán hideg vigyorral figyelte ezt a színjátékot. Laposra nyomott koponyája alá nehezen férközhetett volna be a felelősség vagy más magasabbrendű megnyilvánulás. De egyébként is károsultnak érezte magát. Mint akit meglöptek egy titokkal s most vakstétben tapogatózik a menekülő tolvaj után.

Amit a Zsuzsa tud, azt neki is ki kell kutatnia.

Nem egyszerű, természetes tudomány ez, hanem habzsoló és ingerült vadászat a rejtély után, melyet a bába egyedül akar csak gyümölcsöztetni. Egész élete ostoba kuporgatás volt eddig, nem evett és nem szórakozott, élire rakta a pénzt, krajeárt krajcárra halmozott, hogy lépést tudjon tartani a falu társadalmi életének versengéseivel. Megfosztotta éveit minden színtől, illattól, méztől, derültől, hogy megállhassa helyét a nagy küzdelemben, mely a standard of life-ért folyt hogy ne maradjon hátul a selyemharisnyák, lakkcipők, tekintélyek meredek ranglétráján.

Ha olyan szép lenne, mint Szende Mari, nem érdekelné ilyesmi tiltott varázslat.

ESIK, VAGY NEM ESIK

Özönvíz fenyegeti Bukarestet

meri az „esőcsináló” doktorkisasszony össze-tűzőtt a meteorológiai intézet igazgatójával

Érdekes „tudományos” harc a maréknyi uran-só körül

Bukarest, március 25.

Néhány nappal ezelőtt részletesen írtunk a bukaresti tudományos egyetem doktorkisasszony asszisztenséről, aki nyilatkozatok, jegyzőkönyvek és híriapi cikkek özönével próbálta igazolni, hogy sikerült neki egy új és eddig még nem ismert módszerrel feltalálni: *hogyan lehet ragyogó napsütéses idő ellenére esőt produkálni.*

Nincs szó semmiféle tudományos módszerrel. Maracineanu kisasszony állítása szerint tökéletesen elegendő, ha derült időben, amikor izzóan süt a nap, egy marék uran-sót kiteszünk a napfény hatásának. Bármilyen kék is legyen az ég, bármilyen erős is tüzzön le a napsugár — pár órán belül sötét ólmos fellegek jelennek meg a láthatáron és rövidesen megered az eső...

Maracineanu doktorkisasszony szenzációs felfedezésével egyelőre a fővárosi lapok vice-rovatai voltak tele. Esőt még nem tudott produkálni a tudós doktorkisasszony, de ezzel szemben a jó és rossz viccek olyan zuhatagát idézte elő a napsugár izzó hatásának kitett maréknyi uran-sóval, ami már magában véve is féleredménynek számít. Azonban közben egy kis baleset érte az esőjós tudományos egyetemi asszisztensnőt. Megszólalt

B. L.

Elegendő lenne neki a szerelmi élv, mellyel kezében tarthat mindenkit, a bírótól az ispánig, némely debreceni urakig, sőt talán a képviselőig is.

Talán akkor sem gondolna soha praktikákra, ha bába lenne, aki a falu felbomló erkölcsi életében korlátlan kényura a lelkeknek. A recsegő-ropogó családok meg se tudnának lenni nélküle, mindenki, aki nem akarja az ostoba gyerekáldás pergőtűzével szétbombáznia a vagyon és a könnyű élet állásait, hozzá menekülve, mindenki, akinek a házasság bizonytalan kapcsolat, kinek a szerelem tilos, rejtett cselekedetek tárháza, — tehát csaknem az egész falu — tőle várna, kérne segítséget és lerakná eléje a halás fizetség obulusait.

De így, ahogy van, rut majomarcával, lapos koponyájával, hátradől homlokával, orra alatt a már egész sűrű bajuszsal, benyomott orrával és szétálló füleivel, jelentéktelen vagyonával, melyet egészen elmoshat már egy két-három éves válság is, rá van kényszerítve a leleményes harcra és elkecseregett védekezésre. Meglopták százan azzal, hogy a természet asszonyi remekbe formálta őket, más százan azzal, hogy az apai vagyon nem oszlott négy részre, mint náluk, ismét más százan azzal, hogy kedvük szerint válogathattak a párosodás nagy kirakóvásán s nem kellett megelégedniük az első szellemlegénnyel, aki hajlandó volt a maga szürke és reménytelen életét beojsítani a Sziij Juliánna hat katasztrális holdjának kiuzsorázott talajába.

Ami asszonyi fegyver a falu életében, szépség és vagyon, ott ő meg volt rövidítve. Hiábavaló volt beteg és reszketeg fukarsága, mely ünneppé avatta asztalán még a fehérebb kenyeret is. Jelen-téktelen, névtelen, groteszk volt abban az első csatavonalban, melynek hősei, a Szendi Marik, a Fazekas Zsuzsák, Major Máriák, Takács Rozik és a többiek most keverték el Nagykomp társadalmi életében azt az erjesztő, bomlasztó erkölcsi gombát, mely az igényeknek, céloknak, lehetőségeknek, az egész határ gazdasági tehetetlenségének és reménytelenségének, topográfiai és kulturális elszigeteltségének megfelelt.

a román meteorológiai intézet tudós igazgatója, Otetelesanu professzor.

— Ugy hiszem az összes tudós professzor urak tudomást szereztek Maracineanu esőcsináló kísérleteiről — írja nyílt levelében a meteorológiai intézet vezetője. — Maracineanu asszisztensnő nem elégszik meg azzal, hogy kísérleteit zárt ajtók mögött, titokban végezze el, hanem

Ilyeneket ír a bukaresti esőjós.

— Én tovább folytatom a kísérleteimet és — az nevet jól, aki utoljára nevet. — Ezentul minden hónapban 15 és 25 között fogok kísérletezni, tessék figyelemmel kísérni, majd meglátják, hogy igenis fog esni az eső...

Nyilatkozata végén heves ellentámadásba megy át a hóborító asszisztensnő. Ilyeneket ír:

— A mostani kísérleteim azért sem sikerültek, mert nagyon erős szél fújt és az elhordta az esőfellegeket. Ez az igazság és nem pedig az, amit Otetelesanu professzor ur a meteorológiai intézet vezetője terjeszt, hogy neki sikerült volna feltalálni a módszert, mellyel megtudja

REGÉNY

* IRTA MIKES IMRE *

Arzén

(39-ik közlemény)

Nem volt szép, sőt határozottan rút. Nem volt gazdag, inkább gyöngén középserű. Nem volt okos, csak kitartó, sósav és ravasz.

De az élés vágya lobogott benne s ezt a vágyat csak tüzelte helyzetének fojtogató alacsonyrendűsége.

Vette tehát az arzénes oldatot és habzsoló birvággyal, ingerült vigyorral haladt előre azokon a csapásokon, melyeket a bába vágott a megismerés dzsungelében.

Állhatatos és konok volt, nem elégedett meg részeredményekkel, tudni akart mindent, amit Fazekasné tud és a biztonság tökéletessége felé törekedett.

Feláldozta csirkéit, macskáit, néhány tengeri malacot, majd három kölyökkutyát és később anyjukat is. Végül rászánta magát két kecskére és a kivénhedt kancára is.

Egész rendszert épített ki az arzén tudományából.

Rájött arra, hogy a tejet élvezhetlenné teszi a mérge, de kávéban nem érződik a cikóriától. Tudta, hogy az égetett mák és a kicsit odasütött lekvár rokonizik az arzénnel. Hasonlóképpen észrevette, hogy a tejfőllel bőven leöntött, jól megrakott, sűrűre kifőzött bablevésben felismerhetetlen az oldat.

A beteg igazi tápláléka azonban a huslevés. Ezzel napokig tartó kísérleteket folytatott, míg felfedezte, hogy a sok celler és petrezselyem eltüntetik az arzén ízét.

Tisztába jött a különböző oldatmeny-nységek hatóerejével. Tudta, hogy a mérgeg intenzivitása arányban áll a mérgezett test nagyságával. Ami a tyukot öt perc alatt megöli, az a kutyánál két-három napos szenvedést okoz. A kecske egyetlen légyapír oldatának felétől husz perc alatt megdöglik, a lónak sem kell egy egész légyapír.

Milyen rettenetes erő van egy ilyen pappundekli-kockában.

Aki élni tud vele, nagyobb ur, mint a főbíró.

Agya, mely hosszú esztendőkre krajcárkuporgatásában csak a célszerűség, a használhatóság tekervényeit fejlesztette ki, mely kizárólag csak a jövedelmezőség szempontjából vizsgálódott és hi-

kilépett a nagy nyilvánosság e.e. inter-jukat ad, újságcikkeket közöl és ezzel teljesen téves tudományos nézeteket terjeszt el a nagyközönség körében. Maracineanu kisasszony a tudományos egyetem asszisztensnője ezzel azt a látszatot kelti, mintha a tudományos egyetem is helyeselné a naiv esőcsináló kísérleteket. Éppen ezért...

És itt következik Maracineanu kisasszony felett a tudományos halálos ítélet:

— ...azt ajánlom, hogy sürgősen ki kell nevezni egy tudományos bizottságot, a mely felülvizsgálja az asszisztensnő komikus és sarlatán kísérleteit. Minden szakember már előre tudja, hogy e kísérletek, melyeket a tudományosság látszatával leplez Maracineanu kisasszony, teljesen tévesek és csupán arra valók, hogy kompromittálják a valódi meteorológiai tudományt...

Maracineanu kisasszony sem adja meg magát. Az egyik fővárosi lap mai számában a félreismeri tehetségek vad fanatizmusával utasítja vissza a román meteorológiai intézet tudós vezetőjének lesújtó kritikáját.

Az nevet, aki utoljára nevet

akadályozni az esőfellegek terjedését.

Tehát Bukarestben folyik a harc az esőcsináló asszisztens doktorkisasszony és az esőt megakadályozó meteorológiai professzor között.

És e harcban egyelőre a tudós Otetelesanu professzor győzött.

Mert tíz nap óta egy szemernyi eső sem esett Bukarestben.

Ugytlászik Bukarestben még sem lehet olyan nagy a gazdasági krízis, ha ilyesmivel is ráérnek az emberek foglalkozni.

Esik, vagy nem esik.

Ha esik — akkor Maracineanu kisasszony győzött.

Ha nem esik, — akkor Otetelesanu professzor részén az igazság.

rált, lázasan dolgozott. Messzemenő tervek forogtak agyában, fantáziája kiterjeszkedett és szellemi működése olyan zenitől bocsátott alá sósáv, kutató sugarakat, ahova egyébként, rendes körülmények között sohasem ért volna el.

Embernek sorsát és a velük való lehetőségeket vizsgálta lassu türelemmel. — Először legidősebb nénjére, Sziij Erzsébetre gondolt, aki a folyó tulpartján, Tiszaberzencén lakott. Egy Zsiros György nevű gazda felesége volt Sziij Erzsébet, aki tizenöt évvel öregebb volt nála. Ambár a két falut mindössze a Tisza és néhány kilométernyi távolság választotta el egymástól, évtizedek óta nem találkoztak. Az örökosztás véres, durva küzdelmének halálos gyűlölete lobogott bennük. Nem beszéltek és nem érdeklődtek egymás felől, noha utolsó sarjai voltak a Sziij-családnak s egyiknek se volt gyermeke.

— Négy hód föld, a ház és a besőségek! — piszkált a vágy lapos koponyája alatt.

Azután elvetette a gondolatot. Ő menjen hozzá, a rondához? A büszkesége tiltakozott a terv ellen.

Fantáziájában végigutazta az egész határt, becsavarogta Ávarkát, majd Kürtöt, Kompon átment a tuloldalra, Ujbögre és Tiszapalotára, végül visszatért a saját falujába. Képekben élte végig a nagy kutatódást, látta magát, amikor sorra járja a házakat, betaszítja a kapukat, felmegy a tornácokra és benyit az ajtókon.

Napokon és éjszakákon keresztül latolgatott, mérlekedt, tervezett és fontolgatott. Legvégén egy áttöprengett éjszaka után megállapodott a szülősoron egy ósdi, gondozatlan ház előtt.

— Csak két hód, — gondolta — de ha a házzal főbecsülöm, van irtike...

Elképzelte maga előtt a két hold föld fekvését és hosszadalmasan számított, mennyi lehet a ház és a besőségek értéke. Rideg üzleti alapon állott, mintha csak adás-vételi ügyletről volna szó. Egy kicsit huzódzkodott is a dologtól, kevesellette a birtokot, öregnek találta a házat. Alkudozott magában a láthatatlan üzletféllel, néha még dühbe is gurult mintha ki akarnák játszani.

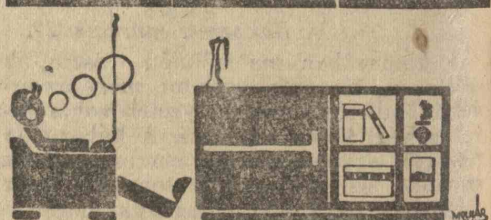
— Mit akarsz nyúves? — veszekedett a képzeletbeli ellenféllel. — Alig kapok tüled valamit...

Azután eszébe jutott, hogy a prэшáz egészen jó állapotban van a szőlő mellett.

Azt még az öreg Puskás Áron építette közvetlenül a halála előtt. Mindössze hat esztendő.

Uj előfizetők

az eddig megjelent folytatásokat díjtalanul kapják. Fizessen elő a B. L.-ra, hogy mindennap rendszeresen olvashassa a legjobb romániai magyar lapot.

SZÉKELY & RÉTI

ERDÉLYRÉSZI

BUTORGYÁR

R. T.

MAROSVÁSÁRHELY

NAGYSZEBEN, BRASSÓI FIÓKJAI

LESZÁLLITOTT GYÁRI ÁRON AJÁNLJÁK A MODERN BUTORGYÁRTÁS REMEKEIT KEDVEZŐ FIZETÉSI FELTÉTELEKKEL IS!

Pesti pillanatfelvételek az újságíró noteszéből

Budapest, március 25.

Mendel Samu Géza!

A természet hangja harsog a törvényszék folyosóján. A következő pillanatban egy fogház-őr bevezeti a letartóztatásban lévő vádlottat. Toprongyos, rótszakállú koldusember. A jobb-lábán a cipőt piszkos vászondarabok pótolják. Feje jobbra-balra rángatózik. Idegössokos. Sir. Nem hangosan, csak úgy szerényen. Minden pisantásnál kicsurran egy-egy könnyecskéje s sietősen végigszalad a szakállán.

Foglalkozása?

Kérem, én nem tudom. Abessziniában voltam udvari orvos.

Jelentéktelen tárgyalás, Mendel Samu Géza azzal vádolják, hogy lopott. Koldulás közben lopott. Bekopogtatott a lakásokba s valahol elért valamit, zsebre vágta. Multkor egy villában rajtaérték, átadták a rendőrségnek. Így került a bíróság elé.

Kicsi az érdeklődés, nyolc-tíz ember nevet csak a kolduson a padok között.

A bíró gunyosan néz a tolvajra. Ismeri már ő az illet. Abessziniái udvari orvos... Örült-éget akar szimulálni... De itt vannak az iratok. Nézzük a vén bűnöző adatait.

S ekkor következik a meglepetés. Kiderül, hogy a koldus valóban orvos. Dr. Mendel Samu Géza. S tényleg udvari orvos volt Abessziniában. Ras Abu Tatar fejedelemnél felcserkedett. Egyébként büntetlen előéletű.

Bűnösnek érzi magát?

Igen. Loptam. Sokszor loptam. Valahány-szor csak éhes voltam.

Mendel doktor ur igen értelmes előadásban kitergeti a bíróság előtt élete tragédiáját. — 1895-ben valami magzatelhajtási ügy miatt megfosztották a diplomájától. — Erre elment Abessziniába, ahol rendkívüli karriert futott be. De, amikor a csucspontra érkezett, menekülni kellett. A fejedelem egyik nőrokona miatt.

Nem akarok a részletekre bocsátkozni, a diszkrét ó kötelez...

Mert Mendel ur gentleman. A világról sem mondaná el, hogy mi történt közöttük és Ras Abu Tatar hölgyrokona között. A világ még utóbb szájára venné a hercegnőt. Csak sejteni lehet, hogy magáról a fejedelemnőről van szó, akivel nyilván megcsalta fenséges urát.

A fejemet akarták venni! — mondja egyszerűen. — Alig tudtam megszökni...

Beállott az idegen légkörbe. Nyolc évig nyomorgott, ekkor a századja föllázadt. Őt is halálra ítélték. Ismét megszökött.

A német gyarmatokra került. Gyémántföldet szerzett. Óriási vagyonra tett szert. Hazajött és unokáival közösen bencsibizományi irodát nyitott. A konjunktúra idején Bécsben és Berlinben volt fiókküldet. A márkazuhanás tönkretette őket. Kikerült az utcára. Koldult. A ligetben aludt. Végül lopni kezdett.

Elnök: De miért lopott?

Mendel: Éhes voltam...

Hangosan zokog. Az elnök megállapítja, hogy az összkár 300 pengő. A károsultak nem kívánják megbüntetését.

Erre elítélték 8 havi börtönrre.

Miután Odessalch, a herceg, aki agyongázolta a gyermeket és pofoncsapta a rendőrt, nem kapott börtönt. Kissé meglepett a verdikt. Azt hittem, helyet szereznek neki a szegények házában. Ehelyett a fogházor karonfogta és visszavezette a cellába.

Három hónap múlva újból kikerült az utcára s lophat tovább.

Csuklott a s rástól az öreg Mendel, mindenki sajnálta. Igazi uriembernek bizonyult, nem árulta el, mit csinált Abessziniában a fejedelem kedvenc feleségével.

Mikor Ahmed Zogu császársap szerelmei miatt lapokat tiltottak be, megérdemelte volna, hogy ezt a főuri viselkedést enyhítő körülménynek tudják be. Pedig, ha beszél, érdekes dolgokat mondhatott volna. Nagy kujon lehetett. Hiszen fejét akarták venni...

Egészen megrohthatta volna az abesszin-magyar külpolitikai viszonyt.

Szamármészárszék

A mult évben ezer szamarat mértek ki Budapest környékén, a prolinegyedekben.

Ez a legújabb divat, a szamarhúscsarnok. A cégér egyszerűen azt mondja: „Mészárszék”, de a dísznőféj helyén két óriási füllel díszelő számarfej látható. Rendszerint együtt árusítják a számar és a lóhust. Egy kilogramm számar-felsől harminc lej, a kolbász kilója 24 lej. Nem is túlzottan olcsó.

— Azért ilyen drága, mert jobb, mint a lóhús! — mondja a mészáros. — Ezenkívül a számar ritkább is. Gyakran napokig nem is tudunk vágni, ilyenkor lóhust mérünk ki.

— S ennek van közönsége?

A nagyváradai lelencházban

megboxolják a várandós anyát is, ha a pénzét meri kérni

Nagyvárad, március 25.

Szinte hihetetlenül hangzik az, ami Nagyváradon van a lelencvárosi gyerekekkel. Tudvalevő, hogy az állami gyermekmenhely a rábizott csecsemők évről-évről kiadja gondozásba.

A legerőszakosabb páriák élnek abból a havi néhány száz lejből, amit a lelenc a gyermekgondozásért fizet.

Nagyváradon hónapok óta nem fizetik a gyermekgondozóasszonyoknak a díjakat.

Képzhetők, hogy a tuberkulózis, beteg, a legnyomorúságosabb körben sorvadó asszonyok milyen gondozásban részesülnek a szerencsétlen elhagyott, anát-

— Kérem, ha nincs számár, jó a ló is...

Pesti újságíró

Kosztolányi Dezső szedi ki az egyik színházi kritikából az alábbi részletet:

„... A repriz mindenkire a szenzáció erejével hatott. A kompetens kritikusok és a laikusok egyformán konstatahálták, hogy a probléma, mely itt felmerül, ma is aktuális s az illusztris író frappáns és artistikus eszközeivel közel tudta hozni egy modern connaisseur-ök differenciálódott idegrendszeréhez, mint a publikum szélesebb rétegeihez. A hatást nem forszírozta. Nem mondja ki direkt, hogy mi az akció kvintesszenciája, csak szuggerálja. Az előadás százszázalékosan nívós, X. aszszony kreálta a főszerepet, aki brillírozott. Maga az exteriörje is pittoreszk. Ez a produkciója valahogy a szubtilis műanszok és a gazdag satírozás chet d'oeuvreje. Technikája brilliáns, de mindig tartalmas, nem pusztán rutin...”

Ez a pesti újságíró nyelve.

Részleteiben hasonlít a magyarhoz.

Kortörténet

Egy előkelő mánásnőnek van két csudaszép daxlija. Kutyaarisztokraták, 70 ezer lejbe kerültek darabonként.

A két kutya mellett két ápoló van. Minden délelben végigvezetik az állatokat a Dunakörzön.

Elképzeltetetlen, hogy a két kutyát egy ápoló vezesse egyszerre.

Tegnap megkérdeztem az egyik daxli-felügyelőt, hogy minek a bárónőnek a két kutya. Azt felelte:

— Néha megsimogatja őket.

(—)

Cs. I. Szilágyosmlyó. Külön levélben adtuk meg a választ.

1600. Teljesen indokolt a felháborodásuk, a midőn a szerzett jogot vitatják el Önöktől. Mi állandóan tiltakozunk az önkényes eljárás ellen, az italmérők pedig törvényes uton kell, hogy fellépjenek a törvényellenes eljárás ellen. Az akció különben folyamatban van, s reméljük, lesz is fogantatja.

021306. sz. előfizető. Lehet csatlakozni Piskin át is a budapesti társasutazás résztvevőjéhez. Közös utalással utaznak. A költséget pontosan nem lehet megmondani, mert több utas mellett nagyobb a kedvezmény; körülbelül 1500—1700 lej. Szegedre is utazhatik, Békéscsabán leszállva. A vásárigazolvány nem okoz nehézséget.

Bankos, Oradea. Valamely ottani rádióüzletben megtudhatja a címet.

I. I. Szászváros. Román állampolgársági bizonyítvány hiteles másolata, személyazonossági bizonyítvány és 2 fénykép kell. Vizum utólag. Nem kell Brassóba jönni, utközben is felkérhetők. Az iratok a részvételi díjjal együtt az utazást rendező vállalatba küldendők be. Ellátásáról kiki maga gondoskodhatik. Ha külön kápják a vásárterületre szóló belépőjegyet, az aránylag nagyon kis diferencia.

082810. sz. előfizető, Zágón. Sorsjegye nem nyert.

21329. sz. előfizető. Nem nyert.

W. A. Nincs értéke már annak a sorsjegynek.

Nyugdíjas előfizető. A nyugdíjtörvény 25-ik cikke szerint az özvegynek nincs joga a nyugdíjra, ha a házasságkötés a férj nyugdíjazása után történt. Ha azonban a nő oly nyugdíjossal kötött házasságot, aki a szolgálatból 57 éves kora előtt, betegség miatt ment nyugdíjba, nyugdíjigazságtalál bir, ha férjével leg-
alább tíz évig együtt élt.

A. C. Ilyen ügyben nem adhatunk tanácsot; a saját ösztönének, érzésének vagy érdekének kell diktálnia, hogy mit tegyen.

Egy, a sok ezer közül. Kérdéseit, melyeket Vaitoanu tábornok, volt miniszterhez akar intézni, aki tudvalevőleg a szenátusban bátor és erőyes hangon tette szavá a korrupció bűneit, itt közöljük:

1. Ki tiltott be könnyelmű fiatalembereket oly felelős állásokba s tette lehetővé a sikkasztásokat és visszaéléseket?

2. Hogyan számíthattak el ezek az emberek millió évi jövedelmét? Az ellenőrzésre hivatott közegek szolgálatban állnak-e ma is, vagy elcsapták már őket?

3. Hogyan lehetséges, hogy politikusok egyik napról a másikra duszadagok lettek és lesznek? Mi van az összeférhetelenségi törvény keresztülvitelével?

4. Nem tartaná-e indokoltnak, hogy a kiuzsárazott köztisztviselők helyett azok fizessenek áldozati taksát, akik abnormálisan magas fizetéseket, dupla, vagy háromszor nyugdíjakat és rengeteg tantémetek élveznek?

5. Hogyan lehetséges az, hogy a köztisztviselők, nyugdíjasok, fizetésüket, nyugdíjukat nem kapják meg idején, miért kapják meg pontosan illetményeiket ép a nagyfizetési hivatalnokok és a nagy nyugdíjat élvező protekciók?

082932. Az itteni gazdasági szövetkezet levélben tudatja plebánus urral a kért palántavédő szert.

Szerkesztői üzenetek

G. M. Olasz vöröskereszt-sorsjegye nem nyert. A magyar sorsjegyek értéktelenek.

Arkos. Csak a brassói körletbe tartozók kérényei kerültek vissza a brassói pénzügyigazgatóságához.

Prahovai előfizető. Szolgálati bizonyítvány. Táblázat (st t) a szolgálat időről és fizetésekről. Az előjáróság tanúsítványa, hogy nincs állami szolgálatban. A kérvényt két hónappal a nyugdíjbahelyezés előtt az a hatóság terjeszti elő, amelyhez a tisztviselő tartozik.

Gyergyószentmiklós. Bécsbe most nem rendeznek társasrándulást, de Bécsen át Párisba. Bármely menetjegyroda küld önnek kívánságára prospektust.

H. H. Sajnos, úgy van, hogy a bélyegadóról és jogilletményekről szóló törvény 76. szakasza szerint, az összeg kétszeresét fizeti büntetésképp az, aki az illetéket az akta keltétől harminc napra meg nem fizette. Bármily fájdalmas, de az illető tisztviselő jogosan követte az 1200 lej kétszeresét.

Kézdivásárhely. A magyar sorsjegyek értéktelenek s a kisorsolt nyeremények is átszámitva olyan minimálisak, hogy nem érdemlik meg az utánajárást, de még egy levél költségét sem. 11.950 sz. olasz vöröskereszt és 6362 sz. osztrák vöröskereszt sorsjegyei nem nyertek.

X. Y. Az Ön által leirt bőrbetegségről csak alapos szakorvos vizsgálat alapján lehetne véleményezni mondani.

K. I. Idegesség nem szárazzik az Ön által leirt előzményekből, hanem attól teljesen független. Önnek két dolagra van szüksége: 1. Megállapítandó volna alapos vizsgálat után, hogy az Ön által leirt régi betegségnek van-e még fertőző ereje, vagy nincs. Ha van, szakorvos által gyökeresen kikezelendő. Ez pár hét alatt elvégezhető. Amennyiben nincs, úgy

ez a kérdés egyszersmindenkorra leendő a napirendről, tekintettel arra, hogy az Ön többi tünetei, mai idegállapotában semminő szerepe nincsen. 2. Lelki gyógykezelésre van szükség (pszichoterápia), hogy pesszimista és kishitű életfelfogása helyébe, amely az Ön idegességének a forrása, optimista és életbátor világszemléletet kapjon. Ez a kezelés az 1. alatt említett kezeléssel — ha arra szükség van — egyidejűleg történhetik s még csak szanatóriumba sem kell mennie, csupán Brassóba jönni a kezelés időtartamára. Hogy mindezek végett kikéhez fordulhat, azt csak válaszbélyeges levélben írhatjuk meg.

Duci, Marghita. Az Ön korában a saját neméhez való vonzódás átmeneti jelleggel bír, majdnem normális állapotnak tekinthető. A mennyiben azonban feltűnőbb méreteket ölt, s ahelyett, hogy a másik nemhez vivő utat keresné, egyre jobban eltávolodik tőle s szorosabban kapcsolódik a saját neméhez, akkor minél hamarabb vesse magát alá egy lelki gyógykezelésnek. Az Ön korában ez a kezelés igen jó eredménnyel bízik.

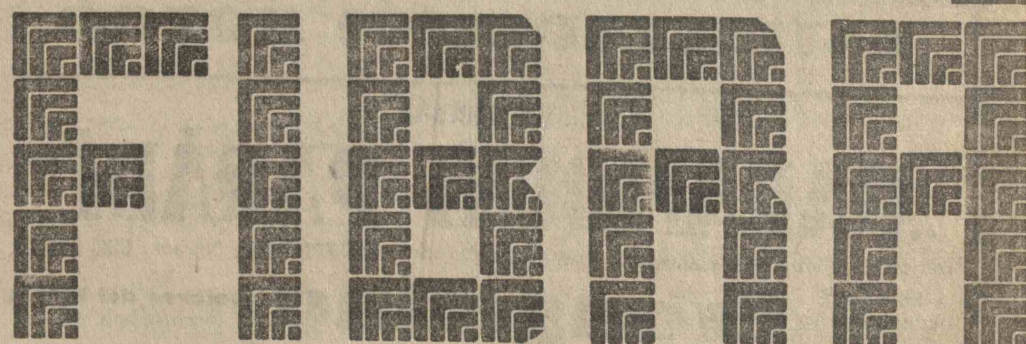
Ref. tanítónő. Amennyiben betegsége valóban nem egyéb „kezdődő rheumánál”, úgy semmi oka sincs az elkeseredésnek. Fájdalmak nélkül azonban nincs rheuma s így — vizsgálat nélkül — nem csinálhatunk diagnózist.

171.440. sz. előfizető. A kérdzett gyógyszerkészítmény nem alkalmas a kérdzett betegség és komplikációinak gyógyítására. Más gyógyszer sem ajánlhatunk, mert maga az alapbetegség helyi gyógykezeléssel (befecskendezések, masszáz, öblítések, becséppentések, táglítások, stb.) kezelendő, az esetleges komplikációk pedig megfelelő injekciókkal, — természetesen mindez csak a szakorvos dolga lehet.

Üzleti főelvünk:

Mindent a közönségért!

Figyelje
Önre nézve
sokat jelentő
következő
bírdelésünket!

RUHAÁRUHÁZAK

B. L. 5

Hírek

Ma a téma: Schreiber Tamás
Noha már ezt megírta más,
Lapunk dele foglalkozik,
Hogy mért? Más lapra tartozik!

Kire Pest hiába lesett
Kit meg senki se keresett
Bár „élelmes” címet kapott
Ehen töltött egy pár napot.

Gyomra mélabusan korgott
Kire vehetne ki horgot?
Nem mehet a kedveséhez,
Elment hát a kedve s éhez!

Csábítá a Telek-tér,
Ha rendőrral tele, kitér!
Ahol mindent kapni ócskán,
„Friss tojás” is akad jócskán!

Üzletasszony Holländerné,
„Elárulni” mér ne merné?
Mert ő agyafúrt nő kérem,
A Telek- s minden téren!

Ő nem Dreyfuss, én se Zola
Védőn nem is irok róla:
Ki pilágra jött burokban,
Meghalhat az még hurokban!
Inconnue.

— Egy egész cseh helyőrség katonai szemé-
lyeiről vesznek fel ujjenyomatot. Prágából je-
lentik: Még február 22-ikén éjszaka történt,
hogy a csehszlovákiai csaszlavi 21. gyalogezred
egyik raktárát kifosztották. A lopással az őrt-
álló katonákat gyanúsították, de a daktiloszkó-
pi vizsgálat igazolta az őrszemek ártatlansá-
gát. Most ez a nagyszabású büntető rendkívül
érdekes fordulatot vett. A csehszlovák hadügy
minisztérium ugyanis a vizsgálat érdekében a
nyomozó hatóságoknak felhatalmazást adott ar-
ra, hogy a csaszlavi helyőrség szolgálatot tel-
jesítő összes katonai személyekről ujjenyomatot
vegyenek fel. A hatóságok ezek után cseleked-
nek, hogy a raktár tolvajaitól otthagytott ujjeny-
omatok és a később készítenő daktiloszkópi
felvételek összehasonlításával végre kideríthetik
a tetteseket.

— A pontos záróra-rendelet. Közöltük a mun-
kaidgyi inspektorátusnak a záróra vonatkozó
rendeletét. Most helyesebbtől arról értesítenek
bennünket, hogy a szombatesteri nyolcórás zár-
óra kivétel nélkül minden kereskedőre, tehát
az élelmiszerüzletekre is vonatkozik, ezzel
szemben egy óra meghosszabbítás engedélyezte-
tik mindazoknak, akik a hét többi napjain hét
órakor zárnak, olyan formán, hogy ezek szom-
baton szintén nyolc óráig tarthatnak nyitva. A
hét többi napjain ugyanis, — mint tudvalevő,
— a záróra hét óra és csak az élelmiszerüzletek-
nél nyolc óra. Pénteken a déli órákban pedig
csak azok az üzletek tarthatnak nyitva, ame-
lyek a hétvégének a hatóságok által megállá-
pított zónájába esnek.

— Hunyadmegyében már nemcsak bánya-
bányászoknál, hanem a haragos levegőbe röp-
pentésénél is dinamitot használnak. Dénáról je-
lentik: Komoly veszedelmet jelent már az a
könnyelműség, ahogyan a dinamitot, a vesze-
delmes robbantószeret kezelik. Boldog-boldogta-
lan egyaránt birtokába juthat ezek robbanó
anyagának s már nem csupán halakra, hanem
emberekre is vadásznak azzal. Így Moga Juon
hercegányai lakosnak házat folyó hó 21-én éj-
jel dinamittal aláaknázták és levegőbe röpítet-
ték. Szerencsére Moga és felesége aránylag ko-
molyabb következmények nélkül úszták meg
a bajt, mindössze ágyastól együtt a plafonig
repültek, majd a ház összedülésevel együtt a
pincébe zuhantak. Csak könnyebb természeti
sérüléseket szenvedtek, annak ellenére, hogy
két lakrész is összedült.

★ Eljegyzés. Grósz Erzsikét (Hajduböször-
mény) eljegyezte Hersdorfer József (Brassó).

★ Világért se házasodjon, míg meg nem is-
merte jövődöbélje jellemét írásából, grafoló-
giailag. Schneider J. pontos analist készit
100 lejért. Szigorú diszkréció, levelek vissza-
küldetnek. Str. Brutarilor 4., Brassó.

— Halálozás. Neumann József sepsiszent-
györgyi szeszgyáros, a Háromszéki Takaré-
pénztárnak több évtized óta igazgatója tag-
ja, kedden, március hó 24-én éjjel, 88 éves ko-
rában meghalt. Az elhunytat egész Háromszék-
vármegye közönsége, felekezeti és társadalmi
különbség nélkül, egyformán szerette és tisztel-
te; az az ember volt, akit a szó valódi értel-
mében közbecsülésben állott, amelyet páratlan
szorgalmával, puritán jellemével, jótékony szí-
vével és emberbaráti szorgalmával kiérdemelt
polgártársai részéről. Temetése csütörtökön,
március hó 26-án délután 3 órakor lesz a sepi-
szentgyörgyi új izraelita temetőben levő csa-
ládi sírboltban.

— Marosvásárhelyi hírek. A magyar
tanintézetek daloskörei Marosvásárhely-
en, május hó másodikán és harmadikán
országos ifjúsági dalosversenyi rendez-
nek. Az ifjúság körében Erdélyszerte óri-
ási érdeklődés nyilvánul meg. Eddig már
tizenhárom középiskola dalosköre és egy
iparostanoncotthon jelentkeztek a ver-
senyre. — A marosvásárhelyi magyar
iparosgyűlését ezévi rendes közgyűlését
április 19-re hívta össze. A szokásos évi
tisztviselőváltásán kívül nagyon fontos, az
iparosságot érdeklő határozatot terjesz-
tenek elfogadás végett a gyűlés elé.

— A brassói Francia Kör csütörtökön
összejövetelt tart. A nemrégben megela-
kult brassói Francia Kör, Landry ur ve-
zetése alatt, csütörtökön este hat órakor
összejövetelt tart a Sétátenon levő Mes-
ta-gimnáziumban. A Kör jelentős kultur-
missziót van hivatva teljesíteni.

Felakasztotta magát el- viselhetetlen nyomora miatt

Brassó, március 25.

Tegnap este kilenc órakor brassói la-
kásán halva találták Bak Albert ötven-
nyolcéves asztalosmestert. A szerencsét-
lenségre az asztalosmester feleségét egyik
szomszédasszonya figyelmeztette, akinek
feltűnt, hogy Bak Albert már kora reggel
felment a padlásra és még nem jött le
onnan.

A roszat sejtő Bak Albertné azonnal a
padlásra sietett, ahol a férjét az egyik
gerendára felakasztva már holtan talál-
ta. Bucsulevelet nem hagyott hátra, vég-
zetes tettét azonban minden valószínűség
szerint nagy nyomora miatt követte el.

— Brassómegegye Gazdasági Kamarája már-
cius hó 24-én tartotta első tavaszi ülését Por-
dea János elnöke alatt. A kamara múlt évi
működésére vonatkozó jelentés felolvasása
után előterjesztették az 1931. évi munkatervet.
Mindkét jelentést a közgyűlés jóváhagyólag
tudomásul vette. — A kamara közigazgatási bi-
zottsága mellé négy hivatásos szakértőt neve-
zett ki a közgyűlés, köztük Köpe István hoz-
szafalusi gazdálkodót. — Az országos gazda-
sági kamarák egyesületébe Pisó zernesti görög
keleti lelkész, kamarai tagot küldötték ki. —
A kamara részéről Brassó város tanácsába
Berghian gazdasági felügyelőt, az ipar és ke-
reskedelmi kamarába hosszas és heves vita
után, dr. Stefanit küldték ki.

— Felhívást. Ezennel felhívjuk a csatolt terü-
letek, Bánát, Erdély és Bukovina összes hadi-
rokkant tisztjeit, altisztjeit és legénységét, ha-
diövezgyek és hadiárvékat, hogy szíveskedje-
nek a Temesvárott 1931. március hó 29-én dé-
lőtt 10 órakor megtartandó kongresszusra kül-
döttségileg a Forgács-féle teremben, Józsefvá-
ros, Str. Vacarescu No. 31. (Bem-utca) részt-
venni. A kongresszus célja: 1. Beszámolás a
rokkantak általános helyzetéről, valamint azon
lépésekről, melyek összes jogaik egységesítése
érdekében tettek. 2. Megsürgetése azon ter-
vezetnek megszavazását, melyet 1930. október
hó 1-én Bukarestben, Kisslinger kapitány által
egybehívott hadirokkant kongresszus is jóvá-
hagyott és amely már a törvényhozó testüle-
teknek bizottsága által meg lett tárgyalva. 3.
Hadirokkant, hadiövezgy és árváknek állás-
foglalása esetleges egyesülést illetően egy
egységes táborban, melynek a csatolt területek

összes fentemlített egyénei képezték tagjait.
Szállásról csak akkor lehet előre gondoskodni,
ha a résztvevők pontos számát velünk ideje-
korán közlik. (Erdély és Bukovina részére). A
résztvevők kiadásait maguk fedezik. A jó-
zsefvárosi (Gara Domnita Elena) állomáson
minden befutó vonatnál fehér karszalaggal el-
látott rendezőség lesz kiküldve. Saját célunk
érdekében szükséges, hogy minél több kikül-
dött jelenjék meg. A rendező bizottság.

— Főnapok óta egy bani fizetést nem kaptak
a kisküküllővármegyei jegyzők. Dicsőszentmár-
toni tudósítónk jelenti: A kisküküllővármegyei
jegyzők a tegnapi gyűlést tartották Dicsőszent-
mártonban, melynek egyetlen fontosabb pontja
volt a vármegyei jegyzők jelenlegi nyomoru-
ságos helyzetének megbeszélése. — A gyűlést
Onisca Teofil jegyző nyitotta meg, melyen a
vármegyei jegyzők teljes számban vettek részt.
A kisebb jelentőségű ügyek tárgyalása után
Onisca elnök részletesen ismertette a vármegyei
jegyzők nagy nyomorúságát. — A régebben
jobb napokat látott jegyzői kar a teljes össze-
omlás előtt áll. Van olyan kolléga köztünk, —
mondja az elnök, — aki már 13 hónapja egy
bani fizetést sem kapott. — Hogy miből élt
az alatt és miből fog élni ezután, arra azt hi-
szem, — sem tudna felelni. Többek hozzászólása
után a gyűlés egyhangúlag elhatározta, hogy
nyomorúságos helyzetüket memorandumban
foglalta, el fogják juttatni az illetékes fórumok-
hoz, mert tovább már nem bírják a nélkülöz-
ést.

— A gyvértóduulás, szívsszorogás, nehéz
légzés, félelemérzés, idegesség, fejfájás,
lehangoltság, álmatlanság a természetes
Ferenc József keserűviz használata által
igen sokszor megszüntethető. Tudomá-
nyos megállapítások megerősítik, hogy
a Ferenc József viz a makacs székszorul-
lás minden jelenségeinél a legjobb szol-
gálatot teszi. A Ferenc József keserűviz
gyógyszertárakban, drogériákban és fű-
szerüzletekben kapható.

— A skót ápolónő szerencsése. Newyork-
ból jelentik: Szép karriert csinált Norah Mc
Bain, egy csinos skót ápolónő. A 32 éves
ápolónő feleségül vette James Wood John-
son 75 éves milliomos. A milliomos is skót
származású és nemrégiben, mikor megbete-
gedett, egyenesen Skóciából hozatott magá-
nak ápolónőt. Az agg milliomos hamarosan
nagyon megszerette a fiatal, csinos ápoló-
nőt és legutóbb megkérte a kezét. Az
ápolónő igent mondott és gyorsan meg is
tartották az esküvőt. Most, hogy ápolónője
a felesége lett, a milliomos nem vett fel
helyette új ápolónőt, — utóvégre skótokról
van szó.

— Uj közjegyzőségek Segesváron és
Kolozsváron. A hivatalos lap szerint az
igazságügyminiszter Segesváron egy má-
sodik és Kolozsváron egy ötödik közjegy-
zői állás rendszeresítését határozta el.

★ Tízéves találkozó. Kérem mindazokat, a
kik a szászvárosi felsőkereskedelmi iskolában
1921. évben osztálytársaim voltak, hogy cím-
dől velem közölni szíveskedjenek. — Szabó
Jenő, Dicsőszentmárton.

★ Kende Böcsi kolozsvári Iparművészeti Szal-
onját áthelyezte Bukarestbe, a „Bruzelles”
csipkeárúháza Str. Lipsan 69. Felhívjuk ol-
vasóink figyelmét a főváros új szalonjára, ahol
a legmodernebb kivitelű függönyök, ágyteri-
tők, asztalterítők, stb. előadás árban készül-
nek.

★ Harmadik filharmónikus koncert. Az utol-
só, alapszabály szerinti hangverseny iránt vá-
rosszerte nagy az érdeklődés, annál inkább,
mivel ezúttal a hangverseny szolista Prunner
József tanár, a hírneves basszista lesz. Jegy-
elővétel a Zeitschriftenzentralénál, (Kolostor-
utca 34.), Ongyert G. hangversenyigazgatósá-
ga.

— Felakasztotta magát, mert már nem bírta
kivárni a halált. Belgrádból jelentik: Vasárnap,
a kora reggeli órákban értesítették a szuboti-
cai rendőrséget, hogy a bajai-szöllők egyik el-
hagyatott kunyhójában öngyilkosság történt.
Hegedüs Mária 90 éves szubotikai koldussasszony
holtan találták, egy gerendára felakasztotta ma-
gát. A rendőrorvos megvizsgálta a holttestet
és megállapította, hogy öngyilkosság történt,
a melyet a jelek szerint még az éjszakai órákban
követett el a koldussasszony. A rendőrkapi-
tány az öngyilkosság okának megállapítása ér-
dekében kihallgatta a házbelieket és a szom-
szédokat, akik elmondották, hogy a koldus-
asszony magas kora miatt vált meg az élet-
től.

— Halálos ítélet Németországban. Nürnberg-
ből jelentik: A nürnbergi törvényszék halálra
ítélte a huszonéves Leonard Baumann ne-
vű gazdasági bérest, mivel ez egy pajtába csal-
ta és ott megölte tizennyolcéves szeretőjét, aki
anyaság előtt állott.

— Eltűnt egy tizennégyéves brassói leány. A
Bolonyában lévő Vékonny-féle lakatosműhely tu-
lajdonsa bejelentette a rendőrségnek, hogy tizen-
négyéves leánya, Vékonny Amanda, aki a Ko-
rona-szálloda épületében lévő kalapszalón al-
kalmazottja volt, négy nappal ezelőtt eltűnt a
városból. A leány legutóbbára edesanyjával
együtt jött munkaadójához, miután azonban az
edesanyja előremut a kalapszalónba ezalatt a
leányának nyomorúságát. Az eddigi vizsgálat
utazotté szerint Vékonny Amanda Bukarestbe
felment és nincsen kizárva, hogy lelketlen em-
berek karmaiba került. A leány személyleírása:
fekete szem, fehér arc, vállig érő fekete haj.

Utóllára fekete kosztümöt és drapp kalapot ve-
selt.

★ Mit tegyünk meghülés esetén? Itt van a
nedves, hideg ősz. A zuhógó eső mindent
lehűt és ezáltal gyengíti a szervezetet. Meghü-
léses betegségekről szoktak beszélni. A leggya-
koribb meghüléses betegségekre tartozik a ga-
ratnak és tüdőnek a hurutja, az influenza és a
rheumás panaszok. A kórokozók (bacillusok)
mindig jelen vannak a szervezetben, még ha
az egészséges is, leginkább pedig a száj és ga-
rat nyálkahártyáján. Ezek az élősködők azonban
veszélytelenek, mert a szervezet ellenállóké-
pessége kordában tartja őket és megakadályoz-
za, hogy mértéketlenül szaporodjanak és méreg-
ként hassanak. Ha azonban nedvesség, hideg,
zord időjárás következtében a szervezet lehül,
a harc, melyben a bacillusok és a szervezet
védőerői egyensúlyban voltak, eldőlt a bacilli-
sok javára. Az ellenállóképesség csökken, a ba-
cillusok elterjednek az egész szervezetben és
előttük van a meghüléses betegség. Ezért fel-
tétlenül szükséges, hogy a szervezetet meg-
hűléstől megvédjük, ha pedig már megtámadta a
meghülés, védekező harcban támogassuk. Az
egészség gondos ápolása az edzésen kívül
megköveteli olyan hatásos megelőző szerek
alkalmazását, melyek a kórokozókat meg tud-
ják ölni. A kórokozók leggyakoribb behatolási
helye a szájüreg, azért a védekezést itt kell
megindítani.

Meghülés veszélye esetén, különösen nedves,
hideg időben, de leginkább influenza-járvány
idején, nem szabad megelégedni a rendes reg-
geli és esti száj- és fogápolással. Ha a száj és
garattüreget a kórokozók már megtámadták, a
mi például torokfájásban, vagy a mandulák
megduzzadásában nyilvánul meg, akkor külö-
nösen fontos, hogy a szervezetet védekező
harcában támogassuk. A szájüregbe behatoló
kórokozókat a nyálkahártya váladéka támadja
meg. Azonban a nyál természetes bakteriumölő
képességet rendelkező hatásosan támogatja és
fokozza a Panflavin-pasztillák. Ezért meghülés
veszélye esetén minden egy-két órában el kell
szopogatni egy-egy pasztillát. A szájban ekkor
egy oldat keletkezik, mely a baktériumokat
megöli. A száj nyálkahártyájának sárgás szí-
ne mutatja, milyen intenzív és hosszantartó a
szerek a veszélyeztetett nyálkahártyára való
hatása.

Ha a megelőzéssel elkerültük, mert a kóroko-
zók a szájban át már behatoltak a szervezetbe,
akkor a megbetegedés már nem helyhez kötött
(torokgyulladás, mandulagyulladás, nátha), ha-
nem influenza, vagy rheumatizmus fejlődött ki;
ekkor oly szerekkel kell kísérletet tenni, melyek
a vér a fenyegetett szervekhez szállít, hogy
itt a kezdődő infekciót csírájában elfojtsák.

Ez gyakran sikerül az ismert lázellenes szor-
ekkel, amilyen az Aspirin, Pyramidon, Gardan,
melyek a lázt, tagfájdalmakat, fejfájást és le-
vertséget gyorsan megszüntetik és a már ki-
fejlődött meghüléses betegségeknél erősebb le-
folyását biztosítják.

Szenzáció! Szenzáció!
Brassóban még nem volt!

F. hó 28-ától kezdve minden este

Jazz és Tangó-Band

az 274 HO

Európa kávéházban

(Brassó, Kolostor-utca 7.)

Glausius Tibor hírneves zeneszerző ve-
zetése mellett. — Ha táncolni és jól mu-
latni óhajt, okvetlenül ott legyen.

Legolcsóbb bevásárlási forrás

BILLES & Co. utóda
Szövetraktár

BRASSÓ, Károly király (Kapu)-u. 9.

Dús választék női és férfi
öltöny és tavaszikabát szö-
vetekben napi áron.

Szolid kiszolgálás! 287 E Olcsó árak!

Székrekedést,

aranyeret, vesebajt, májbetegségeket, rheu-
mát gyorsan és könnyen, anélkül, hogy a
szervezetnek ártson, természet-
es gyógymóddal gyógyít az

UNIVERSAL-TEA

Dobozenként 95 lej, gyógyszertárakban és
drogériákban. Labor. „Malarin” Bukarest
Piața G. Cantacuzino 3

Hölgyeim! Megérkeztek E 2019

W. Feiér Sári

kalapszalónjában

a legújabb bécsi seiyem és szalma mo-
dellék, melyek minden elfogadható ár-
ban tesznek eladva. Alakítást gyors-
san és szépen 70 120 lejig vállalok

BRASSÓ, KAPU-UTCA 40. SZ.
rég. szám 48) Az udvarban.

Olcsó árak! Vigyázat a címre!

ASTRA (APOLLÓ) MOZGÓ

BRASSO

Ma szerdán

„PARAMOUNT PARÁDÉ”

román és német konferánsszal. Román konferansz I. IANCOVESCU. Német: DINA GRALLA.

A következő bemutatóink **Evangelina** Dolores del Ríoval a főszerepben.

Én vagy Ő (Ich oder Er) HARRY PIEL első nagy német beszélő hangosfilmje.

Tavaszi ruhákat szezon előtt előnyösebben fest, tisztít **CZINK, Kolozsvár.**

* A brassói izraelita hitközség értesíti tagjait, hogy a pászka eladást megkezdte. Hivatásos órák délelőtt 9-től 12-ig és délután 3-tól 6-ig. (Árvaház-utca 31.) Az elnökség.

— Időjelentés. Budapestről táviratozzák: A Meteorológiai Intézet jelentése szerint felhősebb, tulnyomóan száraz idő várható, hősiyle-
jével.

* Pászkaeladás az orth. izr. hitközség irodájában, Str. Castelului (Vár-utca) 64. sz. megkezdődött és pedig vasárnap délelőtt és hétköznapokon d. u. 4—8 óráig.

— MEGHÍVÓ. Az Általános Kereskedelmi Részvénytársaság 1931 április 15-én d. e. 11 órakor Brassóban a Brassói Általános Takarékpénztár (Lensor 31) székházának gyűléstermében tartja XI. évi rendes közgyűlést, melyre a részvényeseket tisztelettel meghívjuk. Tárgysorozat: 1. Az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentése. 2. Zárószámadások felülvizsgálása és a mérleg megállapítása. 3. A felmentvény megadása. 4. Nyereség felosztás. 5. Indítványok. Brassó, 1931 március hó 21.

Az igazgatóság.

Megjegyzés: A közgyűlésen csak a részvényes gyakorolhatja a részvényeseket megillető jogokat, aki részvényeit a közgyűlés napján a közgyűlés helyiségében az e célra kiküldött bizottság előtt a közgyűlés megnyitását (alapsz. 25. paragrafus 1. bek.) vagy a társaság központi irodájában, a Brassói Általános Takarékpénztár brassói, vagy a Háromszéki Takarékpénztár r. t. sepsiszentgyörgyi cégnél 1931 április 14-ig (alapsz. 25. paragrafus, 2. bek és az igazgatóság 1931 március 21-iki határozata) le nem járt részvényeivel együtt elismervény mellett letétbe helyezi.

— Leszúrta gazdag választóját, mert nem akart a felesége lenni. Nyiregyházaúri jelentik: Véres szerelmi dráma játszódott le tegnap Nyiregyházaúri. Soltész Mihály huszonegyéves földműves szerelmes volt Henszely Ilona tizenhétéves gazdag leányba, aki azonban nem viszonozta a fiú érzelmeit. Soltész emiatt elhatározta, hogy megöli a leányt. Hétfőn estétől kezdve, hogy elég lelkiereje legyen a gyilkosság végrehajtásához, szűnet nélkül ivott egész kedd reggelig, amikor is holtrészegen, kabátja alatt éles kést rejtve, beállított a leányhoz, akitől ujjal követelte, hogy menjen hozzá feleségül. A leány ismét elutasította, majd, amikor látta a fiú fenyegető viselkedését, szaladni kezdett előle. Az elvakult szerelmes utánvetette magát, az utcán el is érte és hátulról teljes erőből a leány bordái közé szurta kését. A szerencsétlen leány haldokolva összeesett, majd a fiú ráborult és hangosan zokogott és jajveszékelt. Az elősiető mentők a leányt kórházba szállították, a gyilkos fiút pedig átadták a rendőrségnek. Henszely Ilona életbenmaradásához nincs sok remény.

* A II. Károly király induló, himnusszal a királyhoz, második kiadás megjelent és kapta Minerva, Hiemesch, Benkő és Herz brassói könyvkereskedőknél. Zenéje és három nyelvű szövege bővítve, kiállításra kék színárnyalatokban, szépítve. Ára 40 lej. A napokban megjelenik a román-francia kiadás is.

Sport

Uj magyar sportklub alakul Bukarestben

Bukarest, március 25.

Nemrég megtörtént, hogy az egyetlen bukaresti magyar sportegylet a „Harmonia” anyagi nehézségek miatt likvidálni volt kénytelen és most örömmel jelentjük, hogy új magyar sportklub alakul, mely fel fogja ölelni a főváros magyar sportolói. A bukaresti református egyház a sportpálya céljaira a guilesti uton hatalmas és minden sportcéljának megfelelő pályát ajánlott fel a bukaresti magyar sportolók céljaira.

* A lengyelországi „Leggia” lesz a huszadik bukaresti futballprogram „Attractio”ja. Bukarestből jelentik: Az Unirea-Tricolornak sikerült leszerződtenet a huszadik futballprogram „Attractio”ja. A bukaresti református egyház a sportpálya céljaira a guilesti uton hatalmas és minden sportcéljának megfelelő pályát ajánlott fel a bukaresti magyar sportolók céljaira.

* A Minerul nyerte a Zsilvölgyi derbit. Vulkánból jelentik: Háromezer néző előtt folyt le vasárnap a zsilvölgyi két rivális között a derbimeccs, melyből a jobb csapattal rendelkező Minerul került ki győztesként 2:1 (1:0) gólaránnyal a Jiuul csapatával szemben.

A Brassói Iparosok Temetkezési és Segélyező Egyesülete

70—1931. szám.

MEGHÍVÓ

A brassói iparosok temetkezési és segélyező egyesülete 1931. évi március hó 30-án este 6 órakor a „Gewerbeverein” (Ferdinánd királykörut) nagytermében tartja évi rendes közgyűlést, melyre ezúton hívja meg tagjait. Pontos és feltétlenül megjelenést kér az

Elnökség.

Március 27 Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

Közgazdaság

Csehszlovákiára mér halálos csapást az osztrák - német vámegyezmény

Évi 2.1 millió dny exportját veszélyezteti

Prága, március 25.

A „Prager Tagblatt” gazdasági szempontból foglalkozik az Ausztria és Németország közötti vámegyezmény esetleges következményeivel. Csehszlovákiát ez az egyezmény több irányban sújtaná. Mindenekelőtt a csehszlovák export Ausztria felé elveszítené versenyképességét.

Ausztria eddigi vámtételei mellett is olyan nagy az árkülönbség a vámmentes és az elvámolt áruk között, hogy utóbbi nehezen ocsóbbodhatik olyan mértékben, hogy lépést tarthasson a versenyyel. Ha most Ausztria végrehajtja a vám felemelésére irányuló programját, illetőleg ha Ausztria egységes vámokat állapít meg Németországgal, az Ausztriába irányuló csehszlovák kivitel még nehezebbé válik. Ugyanez vonatkozik

azokra az osztrák árukra, amelyek a német piacon eddig hasonló feltételek mellett versenyeztek a csehszlovák árukkal. Az osztrák-német vámegyezmény az ausztriai piacon évi 1700 millió koronányi csehszlovák exportforgalmat veszélyeztet, ha a konkurens német gyárak vámmentesen, vagy kedvezményes vámok mellett exportálhatnak Ausztriába. Fordított viszonylatban az osztrák gyárak abba a helyzetbe kerül, hogy a német vámtárolok leépítése után előnyét a csehszlovák verseny leküzdésére használja fel.

Csehszlovákia németországi exportja az elmúlt évben 400 millió koronára rugott. Csehszlovákia számára tehát a német-osztrák vámszövetség 2.1 milliárdnyi exportjának veszélyeztetését jelenti.

Felemelik az adóját és elveszik az exportvám-kedvezményét azoknak az iparvállalatoknak, amelyek kivonják magukat a kényszerszindikalizálás alól

További ellenállásra utasították a gyárosok dr. Böszörményit

Kolozsvár, március 25.

Az Ugir ma délelőtti megtartott választmányi ülésén dr. Böszörményi tükörre fért a kényszerszindikalizálási tárgyalásokról. Eszerint a Bukarestben folytatott tárgyalásokon a gyárparosok delegátusai azt kérték, hogy a kormány tekintsen el a szankcióktól azokkal a gyárakkal szemben, amelyek nem akarnak belépni a szindikátusba. Ezt a kérést Mănoilescu miniszter magáévá is tette és törölte tervezetéből azt a pontot, amely a „renitens” gyárakat bezárással és egyéb retorziókkal fenyegette.

Ezek után felvetődött azonban a probléma, hogyan bírják rá mégis a gyárakat a szindikátusokba való belépésre. A tárgyaló bizottság tagjainak többsége, — a

kik nem gyárosok — azt javasolták, hogy a kormány elsősorban is emelje fel az adóját azoknak a vállalatoknak, amelyek a kényszerszindikalizálás alól ki akarják magukat vonni, másodsorban az exportvámot csakis a szindikátusban helyet foglaló gyáraknak engedje el.

A helyzet tehát az, hogy, más cím alatt a kényszerszindikalizálást az eredetileg tervbe vett terrorral akarják végrehajtani.

Az Ugir utasította dr. Böszörményit, hogy a további tárgyalások folyamán juttassa érvényre a gyárosoknak azt az álláspontját, hogy a kényszerszindikalizálást ebben az „új” formában sem tehetik magukévá.

Tökéletes a zürzavar a korcsmaengedélyek terén

Haladéktalanul szükség van megnyugtató magyarázatra

Brassó, március 25.

A pénzügyminisztérium 7.1030—931 sz. rendelete nagy visszatetszést váltott ki a korcsmaengedélyek tulajdonosai körében a vidéken. Március 29-ére Brassóban éppenezért az Ipartestület tiltakozó gyűlésre hívta össze az érdekelteket.

Ezzel kapcsolatban felvetődik a szükségse annak, hogy az illetékes miniszterium végrehajtási szabályzatot dolgozzon ki a szeszlovány mellé, amely végrehajtási utasítás megmagyarázná a szeszloványt és amellyel a minisztérium megmentené az érdekelteket

az örökös rettegéstől, hogy szerzett jogaik veszélyben vannak.

Igy például lehetetlen, hogy a 179-ik törvény cikk vonatkozó 2-ik szakaszát magyarázzák, mint hogy csak az új szeszárudák legyenek községi árendába kiadva.

Nem lehet kívánni, hogy azok, akik az új szeszlovány értelmében súlyos behatárolásokat eszközöltek, most egyszerre jogaikból kifosztassanak.

Ezeknek a szerzett jogoknak az elvesztése egyenlő a tökéletes anyagi romlásal.

Legfeljebb arról lehetne szó, hogy ezeket a jogokat visszavásárolják tőlük, mert hiszen egyetlen törvénynek sem lehet visszamenő ereje.

A sok ezer békés állampolgár megnyugtató magyarázatra haladéktalanul szükség van tehát arra, hogy az illetékes hatóság ezt a mai zavaros helyzetet tisztázza.

Kolozsvári Mentők készpénz sorsjátéka

Nyeremények garantálva és fizetve a Banca Albina által.

Soha többé, ilyen alkalom, hogy csekély 100 leirt gazdag ember lehessen, mert

ápr. 1-én egymillió leirt nyerhet

a cluji Mentő sorsjegy húzásain — Siessen a vásárlással, amíg nem késő

Sorsjegy kapható: Dohány, hírlap árudákban, borbélyoknál és uccai árusoknál, valamint 117.— lei beküldése ellenében a Sorsjegyiroda Cluj. Str. Memorandului No 16

Főbizományos Brassóban Derzi Géza ny. igazgató, Str. De Milloc 163
Bukarestben Schönberger Jenő. Bl. Maria 96 — Nyereményjegyzék hírlapilag közölve

CASTIGLIONI

(Egy bécsi beszélgetésből)

— Nagyon lekötöleznél, Vezérigazgató Ur, ha hosszú idő után, mondana valamit Castiglionirol. Mióta az inflációs időknek ez a hőse elvonult Bécsből, a nagyközönség ugyszólván semmit sem hall felőle.

— Castiglioni igen hosszú, sok időre terjedő távolléte után a legközelebbi hetekben visszatér Bécsbe és ismét elfoglalja azt a gyönyörű barokk Prinz Eugenstrassei palotát, amely távollétében sötéten és hidegen meredt az előkelő bécsi estébe.

— Vagyis ismét megkezdődik a nagy élet: estélyek, fogadások...

— Nem, erről szó sincs. Castiglioni lényegileg végzett Béccsel és és ha ezt a palotát, rengeteg, drága műkincseivel már eddig is tudta volna adni: akkor formailag is végzett volna vele.

— Honnan jön a nagy Camillo? Párisból? Milánóból?

— Castiglioni az őst és a telet nem töltötte sem Párisban, sem Milánóban, hanem teljes egyedüllétben és magánosságban egy szerény elhagyatott osztrák tópartján.

— Csak nem Grundsee-n?

— De igen, ott. A Salzkammergutban, egy órányir Aussee-től, a magános Grundsee partján, ahová nem vezet se vasút, se téli autóbussz-összeköttetés, van egy gyönyörű villája, amely az inflációban és a konjunktura után következő éveiben, a nyári hetekben, a bank és a tőzsde, a művészet és a bécsi társaság előkelőségeinek a központja volt. Azóta ezek az előkelőségek erősen megkoptak, — a grundseei villa nemkevésbé. A nyári lak előlépett téli lakká, Castiglioni gőzfűtést vezetett be és szép és finom feleségével, a Burgszínház egykori művészijével ott töltötte a telet. Teljes csendben, teljes egyedüllétben.

— Hosszu ideig marad Castiglioni Bécsben?

— Nem, mindössze néhány napig csupán. Aktuális ügyeit intézi el, melyek a Bodenkreditanstalt egykori palotájában berendezett irodájában az ő utasításaira várnak...

— És Bécsből visszautazik Grundseebe?

— Nem, Milánóba megy, ahol a gyermekei iskolába járnak. Áprilistól kezdve Milánóban fog lakni, ahol azt a nagy hét szobás lakást vette ki, melyet az a híres Rosenberg Colorini béreli, akit tavaly április elején az a végzetes vasuti baleset ért, melyről még ma sem lehet tudni, hogy váletlen szerencsétlenség volt-e, vagy pedig szándékos öngyilkosság?

— Szóval: aktív szerepet a közgazdaság terén Castiglioni nem fog vállalni?

— Pillanatnyilag: nem. Ez érthető is. Egy olyan tőkés, akit a legjobban beavattak és legilletékesebbek, jó idejében tíz millió üglet fontra, ötven millió dollárra becsülték, most vagyona ugynevezett roncsaival nem fog nagyobb vállalkozásokba kezdeni!

— Miért? Nem maradt semmije?... — Erre nagyon nehéz felelni. Akinél ötvenmillió dollárja volt és semmije sem maradt, még mindig gazdagabb, mint a kinek, mondjuk van egy másfélmillió dollárja.

— Nos, és amije megmaradt: az micso-da? Pénz, részvény, valuta?

— Ön meg lesz leve: ingatlanok, telkek. Mégpedig Budapesten, Budapest környékén.

— Budapesten? Ezt nem tudja senki.

— Ugy van, Kelenföldön, a pályaudvar környékén és a feléje vezető utvonalon óriási telkei vannak Castiglioniaknak, — az egykori nagy vagyon maradványai, — melyek ma vagyonának zömét alkotják.

— Nagyon érdekes. Köszönöm. Ajánlom magamat.

Fizetése képtelenségek

Weinrich W. et Ing. Zapfe technika vállalat (Kolozsvár) kényszerszindikalizációt kért. Aktíva 5.319.268, passzíva 6.902.423 lej. Két év alatt fizetendő hetven százeleket ajánl. — Pollák Sámuel konfekcióüzlet (Temesvár) kényszerszindikalizációt kért. — Klein Sándor (Nagyvárad, Sas passag) kényszerszindikalizációt kért. — az egykori nagy vagyon maradványai, — melyek ma vagyonának zömét alkotják.

— Nagyon érdekes. Köszönöm. Ajánlom magamat.

Végkiárusítás Bologna Emil cégnél, Brassó, Buzasor 1.

Creppe de Chine	Mtr. Lei	140
Ivette selymek	" "	100
Batic selyem sálak	Dib. "	230
Mosó selymek	Mtr. "	70
Chiffon naturel	" "	19
Schroll vásznak	" "	33
Zephyrek	" "	36

APRÓHIRDETÉSEK

Hétköznap: egy szó 6, vastag betűből 12 lej. Vasárnap: 7-50, illetve 15 lej. Legkisebb hirdetés 10 szó. Négyzéri hirdetés esetén 25% engedmény. Állást keresőknek 25% kedvezmény. A bukaresti kiadás részére: szavanként 3 lej, 50 szeri megjelenésnél 2 lej.

Vételezés

Csemegeméz kb. 100 kgr., saját méhészeti munkából kisebb tételekben is eladó. Örendi, Medgyes, Str. Forkes 27. 12154

Megbízható **כשר שר פסח** fűszerárúkkal **הכשר**-rel ellátva legolcsóbban Lusziagnál, Brassó, Fekete-utca 51. 12187

Halló! Halló! Kifutó asztali bor az ünnepekre, 1 liter házhoz szállítva 20.- lej. Bozsán M. vendéglő, Brassó, külvárosi állomás. 12268

Eladó 50 drb. anyajuh (cigája) Mezey Mihálynál, Brassó, Tarangan (Tarlungeni). 12263

Ház eladó a Fővény-utcában. Érdeklődni Kolostor-utca 11 sz. alatt Szűcsnél. 12262

Eléserélném Románia területén lévő földbirtokomat és bérházamat, Magyarországon lévő földbirtokért, vagy bérházért Ajánlatokat kérek „Földbirtok csere” címén Rudolf Mossehoz, Cluj küldeni. 12261

Egy jókarban lévő gyapjú fűtőlógép eladó. Cim 12266 sz. a. a brassói kiadóhivatalban.

Különböző bőrbútorok elutazás miatt azonnal olcsón eladók. Brassó, Hosszu-utca 23. 12267

Lakás

BRASSÓ CENTRUMÁBAN világos, száraz, cementezett RAKTÁRHÉLYISÉG, villanyvilágítással, vízvezetékkel ellátva, azonnal kiadó. Cim 12244 sz. a. a brassói kiadóhivatalban.

Keresek 3 vagy 2 szoba, konyha, fürdőszobás lakást Brassóban. Cimeket „Modern” jelígyre a brassói kiadóhivatalba kérem. 12223

Butorozott uccai szoba, különbejáratú, azonnal kiadó, Brassó, Hentes-utca 5. 12222

KIADÓ Bukarest központjában magyar családnál különbejáratú elegáns butorozott szoba, fürdőszoba használatra azonnal. Smirowszky, Strada Sf Spiridon (Maria Rosetti mellékutca) 16. I em. Érdeklődni délután 2-5-ig.

Kiadó 3 üzemhelyiség (esetleg egynek is használható. Brassó, Rózsatér 19. Érdeklődni: A Brassói Általános Takarékpénztárnál. Lensor 26. I em. Gondnoki iroda. 12264

Kiadó Bukarest központjában 10 szoba lakásnak, vagy irodáknak. Str. Stirbey Voda 70. 12260

Végyes

Prima garanciára kb. 150 ezer lej keresek. — Ajánlatokat „Pénz” jelígyre a brassói kiadóhivatalba kérek. 12128

Folyó hó 23-án délután eltűnt 14 éves Vékossy Amanda kislányunkról ha tud valaki, értesítse aggodó szüleit. Fekete kosztümme, drap kalappal távozott el. Vékossy Péter Brassó, Str. Mihai Viteazul No. 78. 12271

Fodrász segédet keresek azonnali belépésre. Fritz Deibler Brassó, Kapu-utca. 12270

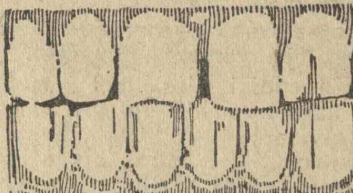
Tekintélyes vagyona rendelkező földbirtokos hatalomra vagyok, van 200 hold föld és szépen berendezett uralkom. Keresem nem feltétlenül vagyonos, de tiszta mutu független intelligens nő ismerettségét Leveleket „Jó megjelenés” jelígyre a kiadóhivatalba kérek. 12063

Rosszul ápolt fogak

Csak a rendes szokott módon kefével nem lehet eltávolítani a fogakról a mucin (nyálka) réteget. A modern tudomány azonban egy készítményt bocsát rendelkezésünkre a mucin eltávolítására. Ezt úgy éri el, hogy a készítmény a mucin réteget felbontja és ezután fogkefével gyengén dörzsölve a fogakról rögtön eltávolítható.

Ha nincsen többé mucin, a fogak fehéredni kezdenek. Kellemes meglepetésben lesz része. Fogai visszanyerik fényes fehérségüket. A mosolyának nagyobb varázsa lesz. Személyének vonzóereje egy nagy lépéssel fog előrehaladni. A legnagyobb és legszebb moziállatok csunya és visszatartó fogakkal sohasem érvényesülhetek volna.

Hófehérek fogai ha GELLÉ FRÉRES fogpasztát és fogszappant használja

Szabó Márton

Brassó, Hosszu-u. 74.

Speciálisan berendezett autó-rugó üzem Kész rugók raktáron. Javítások gyorsan készülnek. — Rugók a legújabb módszer szerint ruganyosítottak Mélyen leszállított árak!

Ujtsa meg lejárt előfizetését, hogy a lapot fennakadás nélkül küldhessük

Hirdetmény

Előpatak gyógyfürdő igazgatósága, a saját irodájában Előpatakon, 1931 március 29-én d. e. 10 órakor megtartandó árverezésen haszonbérbe adja a kávéház-étterem és cukrászda helyiségét.

Feltételek előre is betekinthetők

A fürdőigazgatóságnál.

1 69

Egy precíz óra mindenki részére!

Ára 1300 Lei.

Az Omega óra az amely mindig fiatal marad.

Minden egyes a 175 részből álló Omega-óra alkatrésze ezredmilliméter pontosságra van kipróbálva és így megállapított tény, hogy a járás által a szerkezet **ugyszólván nem kopik** és ezáltal az egész világon az

Omega-órát mint „egy életre elég” tekintik.

Kérje bemutatásra a legújabb „40,6 Omega-mintát”. Az Omega-óra egyedülálló versenytárs nélküli minőség. Mással nem pótolható.

OMEGA

EGY ÉLETRE ELÉG

Oszták és magyar hadi-kölcsönt veszek 12274

Eduard Dietrich

BUKAREST, Str. Prof. Sion 9.

B.L. Kocsis Béla Feltalálószerkesztő:

A BRASSOI LAPOK nyomdavidualalatának kiadása és rothadás ayo nása, Brassóban.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Havonta 100, negyedévre 300, félre 600, évente 1200 lej. Magyarországra negyedévre 14, félre 28, évente 56 pengő. A többi külföldi államokba negyedévre 420, félre 820, évente 1600 lej

MEGBIZOTTAK. Arad: Str. Cuza Voda 3 (Halmay Pál) — Dés: Str. S. Barnutiu 10. (Osztián. Kálmán) — Déva: Str. Ioan Creanga 2. (Balogh Géza), Telefon 17. Hunyad- és Alsófehérmegye részére. Kolozsvár: Str. Duba arior 7. (Neumann Ignác) — Marosvásárhely: Sztgyörgy-u. 6 (Szabó Jenő) — Nagyszeben: Str. Turnului 13. (Szigetváry László) — Nagyvárad: Str. Nic. Jiga 32 (Szabó Gyula) — Szatmár: Papp Géza-utca 15. (Kertész László) — Szatmár- és Marosmegye részére. — Szilágysomlyó: (Heller Ernő) — Temesvár: Gyárvaros, Fő-ut (Str. Dacilor) 33-35 (Gerő Sándor) — Torla: Str. Reale (Artur) 25 (Dávid László)

ÁRVERÉSI HIRDETMEY

Sepsiszentgyörgyön március hó 26-án délután 3 órakor az Adriai Biztosító Társaság irodájában (Piata General Averescu, Vajna-féle ház), 30 darab különféle nagyságu és minőségű valódi keleti perzsaszőnyeget, közjegyző közbenjöttével megtartandó nyilvános árverésen, készpénzfizetés ellenében, késedelmes adós tőrhére eladók.

Dr. Zentai Ernő, ügyvéd.

Braşov—Brassó, Kapu-utca 56 —58. Telefon-interurban: (szerk és kiadóhivatal) 1—77 és 82. Bucureşti—Bukarest I, Săndar No. 6. Telefonszám: 363-64. 373-70.

DERBY

Óriási választékokat talál csoportárainkban divatszín és forma szavatolt minőségű cipőinkből

Tavaszi cipőszükségletét mielőbb szerezze be, hogy részt vegyen a

100.000 Leies készpénz sorsolásunkon.

Az összes fióküzletekben.

Huzás ápr. 15.

